

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ—ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ—ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΑ.

Ὁ δημοτικὸς δασμὸς εἶναι φόρος, τὸν ὁποῖον πληρώνει ἡ πραγματεία εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ δήμου, ὅταν εισέρχεται ἐντὸς τῶν ὁρίων αὐτοῦ. Ἐπομένως ὁ δασμὸς οὗτος ἀναλογεῖ πρὸς τοὺς τελωνιακοὺς, τοὺς ὁποίους ἡ ἐπικράτεια εἰσπράττει ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς, καὶ εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, ἔμμεσος φόρος κατὰ τὴν συνήθη καὶ τοι ἀνακριβῆ τοῦ ἔρου τούτου ἔννοιαν.

Ἡ ἀποστολὴ τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ ἀποβλέπει κυρίως εἰς τὰς δημοτικὰς ἀνάγκας· ἀρκεῖ ἔμως νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι τὸν ἐπιβάλλουσιν ἔλοι οἱ δήμοι ἐπὶ τῶν ὁρίων των καὶ ὅτι φορολογεῖ ἕλας ἢ μέγα μέρος τῶν εἰσαγομένων εἰς ταῦτα πραγματειῶν, ἵνα συλλάβωμεν γενικὴν ἔννοιαν περὶ τῆς πλῆθους τῶν τελωνιακῶν, τρόπον τινά, φραγμῶν τοὺς ὁποίους δύναται νὰ ἐγείρη ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας. Ἡ κατάστασις αὕτη δὲν ἦτο ἄγνωστος εἰς παρελθόντας αἰῶνας, καθ' οὓς μεταξὺ δύο ἐπαρχιῶν, ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κράτους, πολλάκις ἐτελωνίζετο ἢ διαβαίνουσα τοὺς διαφόρους σταθμοὺς πραγματεία. Ἀλλ' ἐκεῖνοι οἱ δημόσιοι φραγμοὶ βαθμηδὸν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ἀναπτυσσομένου νεωτέρου οικονομικοῦ πνεύματος, ἔπεσαν· μένουσιν οἱ δημοτικοὶ φραγμοὶ, ἵνα πιπτόντων καὶ τούτων ἀποκατασταθῇ ἡ οικονομικὴ ἐνότις, ἣτις πρέπει νὰ χαρακτηρίζῃ τὰ μέλη ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σώματος.

Ἐν γένει ὁ δημοτικὸς δασμὸς ἐκτὸς τῆς ἰδέας τῶν ἐσωτερικῶν φραγμῶν, τοὺς ὁποίους ὀργανίζει κατὰ τῆς πλῆ-

ρους αναπτύξεως τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, προσκρούει ἐπὶ τοσοῦτον εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς καταναλώσεως τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων, ὅσον ἀποδεικνύει ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον καθ' ἑλας τὰς ἐπικρατείας ἰδιαιτέρα δι' αὐτοῦ ἐπιβάρυνσις τῶν πρώτων τῆς ζωῆς ἐφοδίων. Κατ' ἀρχάς ὁ κύκλος τῶν φορολογητέων εἰδῶν παρίσταται μικρὸς καὶ τὴν καταχρηστικὴν μᾶλλον κατανάλωσιν ἀποβλέπων, ὡς ἐν Ἑλλάδι π. χ. τῶν πνευματωδῶν ποτῶν βαθμῆδὸν ὅμως ὁ κύκλος εὐρύνεται, ἵνα μετὰ τῶν τροφίμων περιλάβῃ κατόπιν καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ ἐξαιρεθέντα σιτηρὰ, ἐπεκτεινόμενος ἐντεῦθεν πρὸς πᾶν εἶδος ἐμπορεύματος, ὡς μαρτυροῦσι τὰ συμβαίνοντα ἐντὸς διαφόρων δήμων πάλιν τῆς Ἑλλάδος (1).

Ἡ τοιαύτη ἐπέκτασις τῆς δημοτικῆς δασμολογίας πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ἐκ δύο σημαντικωτάτων ἐπόψεων· α') καθὼς δύναται νὰ δυσχεράνη τὴν γονιμότητα τοῦ δημοσίου φόρου, καὶ β') καθὼς παρεμποδίζει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς χειροτεχνικῆς βιομηχανίας. Ἀρκεῖ νὰ υποθέσωμεν εὐαίσθητόν τινα πηγὴν τοῦ δημοσίου θησαυροῦ, τὴν ὁποίαν ἀναδέχεται καὶ ὁ δημοτικὸς νὰ καλλιεργήσῃ, ὅπως ἔχωμεν πλήρη ἔννοιαν περὶ τοῦ κινδύνου τῆς ἐξασθενήσεώς της. Ἐπειτα ἐξεργόμενος ὁ δημοτικὸς δασμὸς τῶν ὀρίων τοῦ κατὰ τόπους μᾶλλον ἀρμόζοντος αὐτῷ μικρεμπορίου, καὶ φορολογῶν τὴν γενικὴν τῆς ἐπικρατείας συναλλαγὴν, καταφέρει πλάγιον τραῦμα κατὰ τῆς βιομηχανικῆς τοῦ ἔθνους προαγωγῆς, παρακωλύων καὶ ἐπιβαρύνων τὴν ἐσωτερικὴν κυκλοφορίαν τῶν ἰθαγενῶν τεχνουργημάτων μεταξὺ τῶν διαφόρων κύκλων, τοὺς ὁποίους οἱ δῆμοι ἀποτελοῦσιν.

Ἀπὸ τοιούτων περιπτώσεων, ἡ ἀνάμιξις τῆς κεντρικῆς οἰκίσεως τοῦ Κράτους ἐπὶ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ ἔχει σημαντικώτατον λόγον ἐν ὅσαις χώραις ἐπικρατεῖ τὸ σύστημα τῆς κηδεμονίας τοῦ δήμου ὑπὸ τῆς κυ-

βερνήσεως. Ἐν Γαλλίᾳ, ἣτις πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ κατ' ἐξοχὴν πατρίς τοῦ συστήματος τούτου, ἐμελετήθη τῷ 1863 ἡ λειτουργία τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ (octroi) ἐντὸς 1338 πόλεων· ἐξ αὐτῶν 384 ἐφορολόγουν τὸ κρέας καὶ τὰ ποτά, 288 μόνον τὸ κρέας, 210 μόνον τὰ ποτά, 189 τὸ κρέας, τὰ ποτά, τὰ ἐδώδιμα καὶ τὸ χόρτον, 72 τὰ τρία πρῶτα, 195 διάφορα. Παρατηρητέον ὡς πρὸς τὰ ποτά, ὅτι τὸ κύριον τῆς φορολογίας αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὸ Κράτος, μόνον δὲ ὡς παρεπομένη παρίσταται ἡ δημοτικὴ δασμολογία. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραγωγικὴν δύναμιν τῶν ἐν Γαλλίᾳ δημοτικῶν δασμῶν, ὑπελογίσθη αὕτη τῷ 1868 ἄνω τῶν 189,2 ἑκατομ. φρ. ἐξ ὧν πλέον τῶν 103,2 ἀνήκουσιν εἰς μόνους τοὺς Παρισίους· ὁ δημοτικὸς ἐν Γαλλίᾳ δασμὸς ἐπιβάλλεται εἴτε αὐτοτελῶς, εἴτε ὡς παράρτημα ἄλλων δημοσίων, ἐν γένει δὲ, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω, ἐν ταῖς μικραῖς πόλεσιν εἰς ὀλίγιστα ἐπεκτείνεται εἶδη.

Ἐν Πρωσσίᾳ ὁ δημοτικὸς δασμὸς ἀναφαίνεται ἐν τῷ δημοσίῳ φόρῳ τῷ ἐπὶ τῶν σφαγείων καὶ τῶν μύλων (Schlacht- und Mahlsteuer), ὡς παράρτημα αὐτοῦ μέχρι πολλῆς τοῦ τετάρτου. Ὑπολογίζονται εἰς 120 περίπου αἱ πόλεις τῆς τοιαύτης ἐν Πρωσσίᾳ δημοτικῆς δασμολογίας. Πρέπει νὰ προστεθῶσιν εἰς τὰ προμνησθέντα εἶδη αὐτῆς καὶ τὸ κυνήγιον καθὼς καὶ ἄλλα τινὰ δευτερεύοντα.

Ἐν Αὐστρίᾳ καὶ Ἰσπανίᾳ ὁ δημοτικὸς δασμὸς ἀναφαίνεται ἐπίσης παραρτηματικῶς, παρακολουθῶν τοῦτέστι τοὺς ἐμμέσους φόρους τοῦ δημοσίου. Τοιοῦτοτρόπως ἐν Ἰσπανίᾳ, κατὰ τὸ ἔτος 1861, ἐκ 318 ἑκατομ. ρεαλίων, τὰ ὁποῖα εἰσεπράχθησαν ἐκ τῶν ἐμμέσων φόρων (contribucion de consumo), ἦτοι ἀπὸ ποτῶν, ἐλαίων, κρέατος, κτηνῶν, ὠν πτηνῶν, καυσίμου ὕλης, τσοκολάτας, τείου, ζαχαρέως, καφφέ, βουτύρου, λίπους, σιτηρῶν, ὀπωρῶν, ἰχθύων κλπ., τὰ 182 ἀνήκον εἰς τὸ Κράτος, τὰ 52 εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τὰ 84 εἰς τοὺς ἀστυκούς δήμους.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἀγγλίαν, εἶναι ἄξιον παρατηρήσεως,

(1) Ἰδ. Οἰκονομικὴν Ἐπιθεώρησιν φυλ. 36, Φεβρουάριος 1876, σ. 548.

ἔτι ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἐνῶ ἡ δημοσία φορολογία εἶναι μάλ-
λον ἔμμεσος, ἀπ' ἐναντίας ἡ δημοτικὴ ἀποβλέπει κυρίως εἰς
ἀμέσους πηγὰς (1). Ἐν τούτοις καὶ ἐκεῖ ἀπαντῶνται δημο-
τικοὶ τινες δασμοί, καθὼς π. χ. ἐν Λονδίῳ ἐπὶ τῆς εἰσα-
γωγῆς τοῦ γαιάνθρακος καὶ τοῦ οἴνου.

Ἐν Ἰταλίᾳ ἡ δημοτικὴ φορολογία διαιρεῖται εἰς τρεῖς
κατηγορίας, ἧ εἶναι παραρτηματικὴ τοῦ ἐγγείου φόρου, τοῦ
ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, ἧ ἀπο-
βλέπει εἰς εἰδικὰ ἀντικείμενα, ἧτοι δημοσίου στατῆρος, κα-
θισμάτων ἐν ταῖς ἀγοραῖς, φορολογία ἐπὶ τῶν φορτηγῶν
ζώων, ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ 1868 ἐπὶ τῶν οἰκογενειῶν καὶ τῶν
κτηνῶν, ἧ εἶναι, ὑπὸ τὴν κυρίαν ἐννοιαν τοῦ ἐπὶ τῆς κα-
ταναλώσεως φόρου, δημοτικὸς δασμός. Ἐπὶ τοῦ τελευταίου
σημειωτέον, ὅτι τὸ Κράτος, ὅπως ἐν Γαλλίᾳ οὕτω καὶ ἐν
Ἰταλίᾳ, παρέλαβεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν φορολογίαν του τὰ
πνευματώδη ποτά, οἷς προσετέθη τῷ 1864 καὶ τὸ κρέας,
ἀναγνωρίζομένου ἐν γένει εἰς τοὺς δήμους δικαιώματος πα-
ραρτηματικῆς ἐν τῇ φορολογίᾳ ταύτῃ συμμετοχῆς μέχρι
τοῦ ἡμίσεος τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου λαμβανομένων. Ὅσον
ἀφορᾷ τὰ λοιπὰ τοπικῆς καταναλώσεως εἶδη, ἀνήκουσι
ταῦτα εἰς τὴν δημοτικὴν δασμολογίαν.

Ἐν γένει ὁ δημοτικὸς ἐν Ἰταλίᾳ δασμὸς ἀπὸ 60 ἑκατομ.
φρ. τῷ 1866 ἀνέβη, μετὰ παρέλευσιν δέκα ἐτῶν, εἰς 85
ἑκατομ. τῷ 1876, ἀποτελῶν οὕτω τὸ πέμπτον σχεδὸν τοῦ
ἔλλου τῶν δημοτικῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἰσοδημάτων, ὑ-
πολογιζομένων εἰς 488 $\frac{1}{2}$ ἑκατομ. φρ. Ἐὰν δὲ ἐκ τούτων
ἀφαιρεθῶσι τὰ ἕκτακτα εἰσοδήματα, ἀναβιβαζόμενα εἰς
200 $\frac{1}{2}$ ἑκατομ. φρ., ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου τῶν 288 ἑκατομ.
φρ. ἡ δημοτικὴ δασμολογία εἶναι σχεδὸν ὡς 1 : 3, ἐνῶ ὁ
ἀστυκὸς, τὸν ὁποῖον ἐπιβαρύνει, πληθυσμὸς ἀπέναντι τοῦ
λοιποῦ τῆς χώρας εἶναι περίπου ὡς 1 : 4.

Ἡ ἐν Βελγίῳ δημοτικὴ δασμολογία κέκτηται ἰδιαιτέ-

ραν σημασίαν, ὡς ἀφετηρία εὐραίας ἐν τοῖς οἰκονομικοῖς
τῶν δήμων μεταρρυθμίσεως. Ἀπὸ τοῦ 1848 ἰδίως, οἱ τί-
τλοι τῆς καθ' ἕκαστον δήμον εἰδικῆς δασμολογίας ἀπετέ-
λεσαν ἀντικείμενον ζωηρῶν ἐν Βελγίῳ συζητήσεων. Ἡ πλει-
ονοψηφία ἐφάνη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀποκλίνουσα εἰς τὴν ἰδέαν
τῆς καταργήσεως τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους ἰδιαιτέρων οἰ-
κονομικῶν, οὕτως εἰπεῖν, κατὰ δήμους ἐπικρατειῶν. Συμ-
βούλια ἐπαρχιακὰ καὶ δημοτικά, ἐπιτροπαὶ ἐπιστημονικαὶ
καὶ κυβερνητικαὶ ἐκίνουν τὰ πνεύματα πανταχόθεν. Τοι-
ουτοτρόπως μετὰ δωδεκαετίαν ὁ νόμος τῆς 18 Ἰουλίου 1860
κατήργησε τοὺς δημοτικούς ἐν Βελγίῳ δασμοὺς, ἀντ' αὐ-
τῶν δὲ εἰσήγαγε τὴν συμμετοχὴν τῶν 78 δασμούχων τότε
δήμων εἰς τὴν δημοσίαν φορολογίαν, ὡς καὶ τὴν προικοδό-
τησιν τῶν λοιπῶν, ἵνα μὴ οὗτοι ἐπιβαρύνωνται ἐκ τῆς διὰ
λ]σμὸν τῶν πρώτων ἀναγκαίας ἀξήσεως τῶν γενικῶν φό-
ρων τῆς ἐπικρατείας.

Ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐξησφαλίσθη εἰς τοὺς 78 δασμούχους δή-
μους τὸ κατὰ τὸ ἔτος 1859 ἀπὸ δημοτικῶν δασμῶν εἰ-
σόδημά των, συνιστάμενον ἐκ φρ. 11,558,145, ἀφ' ἑτέρου
δὲ προσδιωρίσθησαν 2,441,855 φρ. διὰ τοὺς ὑπολοίπους
δήμους, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀθροίσματος ὅπερ ἕκαστος ἐ-
πρήρονε ἀπέναντι τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν, τῶν προσώπων
καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων φόρου. Ἐὸ ἔλλον τῆς ποσότητος
ταύτης τῶν 14 ἑκατομ. φρ. ἐπρόκειτο νὰ συγκροτηθῇ ἐκ
συνεισφορᾶς τῶν ταχυδρομικῶν εἰσπράξεων τοῦ δημοσίου
θησαυροῦ 1,5 ἑκατομ., τῶν τελῶν 2 ἑκατομ., καὶ τῶν
φόρων ἐπὶ τῆς καταναλώσεως 10,5 ἑκατομ. Ἀφέθη δὲ ἀ-
νοικτὴ ἡ θύρα τῆς περαιτέρω ἀξήσεως τῆς εἰς χρῆσιν
τῶν δήμων μερίδος ταύτης τοῦ δημοσίου εἰσοδήματος, ἀ-
ναλόγως τῆς προαγωγῆς τούτου ἐν τῇ ἐθνικῇ οἰκονομίᾳ.
Τοιουτοτρόπως ἐν ἔτος μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ νόμου, τῷ
1861, ἡ δημοτικὴ μερίς ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τῆς ἐπικρα-
τείας ἀνέβη εὐθὺς εἰς 15,2 ἑκατομ. φρ., παραλειπομένων τῶν
χιλιάδων—τῷ 1865 εἰς 47,3—τῷ 1870 εἰς 22,5—τῷ

(1) Ἰδ. Οἰκονομικὴν Ἐπιθεώρησιν φυλ. 55, Σεπτέμβριος 1877, σελ. 294.

1875 εις 25,0.—τῷ 1876 εις 25,4. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σχετικὴν αὐξήσιν τῶν προμνησθέντων τριῶν πόρων τοῦ προκειμένου συστήματος, ὁ μὲν ἐκ τοῦ ταχυδρομείου ἀπὸ 1,5 τῷ 1859 ἀνέβη εἰς 4 τῷ 1876, ὁ ἐκ τοῦ τελωνείου ἀπὸ 2 εἰς 3,5 καὶ ὁ ἐκ τοῦ φόρου τῆς καταναλώσεως ἀπὸ 10,5 εἰς 18.

Εἶναι ἀξιοπαρατήρητον, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν πρώην δασμούχων δήμων καὶ τῶν μὴ τοιούτων ταχθεῖσα βᾶσις τῆς διανομῆς ἀπετέλεσε σημαντικωτάτας πρὸς τοὺς τελευταίους συνεπείας. Μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τοῦ νόμου, τῷ 1865, ἀνέβη ἡ μερὶς αὐτῶν εἰς 5,1 ἑκατομ. φρ.—τῷ 1870 εἰς 7,1.—τῷ 1872 εἰς 8,5.—τῷ 1874 εἰς 10,1.—τῷ 1876 εἰς 11,5. Ἡ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος διανομὴ μεταξὺ τῶν πρώην δασμούχων 78 δήμων καὶ τῶν μὴ τοιούτων ἔχει ὡς ἑξῆς: 13,910,923 φρ. πρὸς τοὺς πρώτους καὶ 11,550,887 φρ. πρὸς τοὺς δευτέρους. Ὡστε τὸ κύριον τῆς ἐν τῇ προκειμένῃ μεταρρυθμίσει ὠφελείας ἀνήκει εἰς τοὺς ἀγροτικούς δήμους, οἵτινες πρὸ αὐτῆς μόλις εἰσέπραττον ἐκ τῶν λοιπῶν τοπικῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν συλλήβδην περὶ τὰ 4 ἑκατομ. φρ.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς πρώην δασμούχους δήμους ἐκτὸς τῆς ἀπὸ τοῦ 1859 μέχρι τοῦ 1876 κατὰ 2,352,778 φρ. αὐξήσεως τῶν ἐκ τῆς προκειμένης μεταρρυθμίσεως εἰσοδημάτων αὐτῶν, πρέπει νὰ συνυπολογισθῇ καὶ τὸ κέρδος τῶν ἐπὶ τῆς προηγουμένης δασμολογίας εἰς εἰσπραξίν δαπανῶν. Ἐπὶ τοῦ ὅλου ἐν τούτοις σημειωτέον ὅτι, κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν βᾶσιν τῆς διανομῆς, μεταξὺ τῶν 78 δασμούχων δήμων, 17 ἔμειναν στάσιμοι καὶ 61 εἴλκυσαν πρὸς ἑαυτοὺς ὀλόκληρον τὴν προσημειωθεῖσαν αὐξήσιν.

Ἐὰν ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω γενικῆς ἐπισκέψεως τῆς ἐν Εὐρώπῃ δημοτικῆς δασμολογίας ἀναβιβάσωμεν τὸ κατ' αὐτὴν ζήτημα εἰς τὴν σφαῖραν τῶν γενικῶν ἀρχῶν, βεβαίως ἐπὶ παντὸς φόρου οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ δημοτικοῦ δα-

σμοῦ δὲν καθυστεροῦσιν οἱ ὑπὲρ καὶ κατὰ λόγοι. Ἀλλ' ἐνῶ ἀφ' ἐνός ὁ ἔμμεσος χαρακτήρ αὐτοῦ διευκολύνει τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ φορολογουμένου, ὅστις πληρόνων εἰς τὴν ἀγορὰν τὸν φόρον του δὲν αἰσθάνεται τὴν χεῖρα τοῦ εἰσπρακτορος, ἀφ' ἑτέρου ἡ μέθοδος αὕτη, ὑπερτιμῶσα τὰ πρῶτα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἶδη τῆς τοπικῆς καταναλώσεως, καθίσταται ἐπὶ τέλους βαρεῖα καὶ οὐχ ἥττον ἀπεχθῆς ἐντὸς τῶν ἀστυκῶν πληθυσμῶν, τοὺς ὁποίους ἰδιαιτέρως ἐπιβαρύνει καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἐνδεεστέραν αὐτῶν μερίδα.

Συνδυασμὸς τις τῆς ἐμμέσου καὶ ἀμέσου φορολογίας φαίνεται οὐχὶ ἀπὸ σκοποῦ εἰς τὴν ὀριστικὴν τῆς ἐν γένει φορολογίας ἀποκατάστασιν. Τοιοῦτοτρόπως κέκτηται μεγάλην ἐπὶ τοῦ προκειμένου σημασίαν ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ πρακτικὴ, ἣτις κυρίως κατὰ μὲν τὴν ἐπικράτειαν φορολογεῖ ἐμμέσως, κατὰ δὲ τὸν δῆμον ἀμέσως. Αἱ δημοτικαὶ ἀνάγκαι ἔχουσι τι ἐκ φύσεως κατὰ τόπους περιορισμένον ἀρμόζει δὲ εἰς τὸν οἰκογενειακόν, τρόπον τινά, βίον τῆς κοινότητος ἢ διὰ πᾶσαν ἀνάγκην εἰδικοποιήσιν τῶν μέσων αὐτῆς, διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἀμέσου φορολογίας.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΓΥΡΟΥ ΕΝ ΤΑΙΣ ΗΝΩΜΕΝΑΙΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙΣ.

Ἀμφότεραι αἱ Βουλαι τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐψήφισαν πρὸ ὀλίγου νόμον ἐκ τεσσάρων ἀρθρῶν συγκείμενον, διὰ τοῦ ὁποίου εἰσάγεται ἐκ νέου ἐν τῇ Δημοκρατίᾳ τὸ ἀργυροῦν νόμισμα. Εἰς μάτην ἡ κατὰ τὴν πρώτην ψήφισιν τοῦ νόμου τούτου ἐγερθεῖσα κατακραυγὴ, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηριζόμενος ὁ Πρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδίας, μετεχειρίσθη τὸ δικαίωμα τῆς ἀρνήσεώς του. Αἱ Βουλαι ἐψήφισαν καὶ πάλιν τὴν ἀργυρὰν νομισματοποιήσιν, δεύ-

τερον προεδρικὸν γαίῳ δὲν ἐπιτρέπεται, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἢ ἀπόφασις τοῦ κοινοβουλίου κατέστη πλέον νόμος.

Αἱ κυριώτεραι διατάξεις αὐτοῦ εἶναι αἱ ἑξῆς· τὸ ἀργυροῦν δολλάριον τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν θέλει ἔχει βάρος $412 \frac{1}{2}$ κόκκων κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου 1837 νόμου, θέλει δὲ ἰσχύει ὡς νόμιμον μέσον πληρωμῆς, εἰς τὴν ὀνομαστικὴν του ἀξίαν, ἀπέναντι ὄλων τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν χρεῶν καὶ ὑποχρεώσεων, ἐκτὸς ἐὰν πρόκηται περὶ συμβολαίων ἐν οἷς ῥητῶς ὀρίζεται τὸ εἶδος τοῦ πρὸς ἐξόφλησιν νομίσματος. Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἐξουσιοδοτεῖται νὰ ἀγοράζη, κατὰ τὸ συμφερότερον, ἐλασματὰ ἀργύρου κατὰ τὴν ἀγοραίαν ἀξίαν (ἐφ' ᾧ καὶ χορηγεῖται εἰς αὐτὸν ἢ ἀναγκαία πίστωσις ἐκ τῶν διαθεσίμων κεφαλαίων τοῦ δημοσίου θησαυροῦ), νὰ ἐκτυπῶνῃ δὲ ἐν τοῖς νομισματοποιείοις τῆς Ὀμοσπονδίας, καθ' ἑκάστον μῆνα, δύο μέχρι τεσσάρων ἑκατομμυρίων ἀργυρῶν δολλαρίων. Κατὰ τὸ 2ον ἄρθρον τοῦ νόμου τούτου ὁ Πρόεδρος τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν θέλει προσκαλέσει εἰς κοινὴν συνδιάσκεψιν τὰ εἰς τὴν Λατινικὴν Ἐνωσιν ἀνήκοντα κράτη τῆς Εὐρώπης, καθὼς καὶ ἕσα ἂν ἐγκρίνη ἄλλα, ὅπως ὀρισθῇ κοινὴ σχετικὴ ἀξία μεταξὺ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἵνα ἐπεκταθῇ ἢ διεθνής χρῆσις τοῦ διπλοῦ νομίσματος, τοῦ εἰς χρυσὸν ἦτοι καὶ τοῦ εἰς ἀργυρον.—Ὁ νόμος προνοεῖ περὶ τριῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ὀμοσπονδίας, κατὰ τὴν μελετωμένην νομισματικὴν Συνδιάσκεψιν, ἐπὶ μισθῷ πρὸς ἕκαστον ἐφάπαξ $2 \frac{1}{2}$ χιλ. δολλαρίων, ἐκτὸς τῆς λοιπῆς ἀποζημιώσεως. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ἰδιαιτέρως ἢ ἐν τῷ 3ῳ ἄρθρῳ τοῦ αὐτοῦ νόμου πρόνοια, καθ' ἣν πᾶς κάτοχος τοῦ νέου νομίσματος δύναται νὰ καταθέτη ἄνω τῶν δέκα ἀργυρῶν δολλαρίων παρὰ τῷ ταμείῳ τῆς Ὀμοσπονδίας ἐπὶ ἀποδείξει, ἥτις, ἀντιπροσωπεύουσα τὸ πάντοτε διατηρούμενον μεταλλικόν, εἶναι δεκτὴ εἰς ἐξόφλησιν τελωνιακῶν δασμῶν καὶ φόρων ἐπὶ παντὸς δημοσίου χρέους, δυναμένη ἐκ νέου νὰ τεθῇ εἰς κυκλοφορίαν ὑπὸ τοῦ δημοσίου.

Πολλὰ πλᾶ καθ' ἃ γράφουσιν ἐξ Ἀμερικῆς, εἶναι τὰ αἷτια τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νόμου τούτου. Ἐν πρώτοις εἰς τὰς, πρὸς δυσμάς καὶ νότον, γεωργικὰς Πολιτείας, αἵτινες ἔχουσιν ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ τοὺς πλείονας βουλευτὰς, ὑπάρχει μεγάλη ἔλλειψις νομίσματος· πιεζόμενοι δὲ αὐταὶ ὑπὸ βαρέων χρεῶν, σφαλερῶς ἐνόμισαν ὡς ἐπιτήδειον φάρμακον θεραπείας τὸ εὐθηνὸν νόμισμα καὶ ἐπομένως τὴν ἐκτύπωσιν ἀργυρῶν δολλαρίων. Ἀφ' ἑτέρου καθ' ἅπαντας τοὺς χρόνους τῶν οἰκονομικῶν κρίσεων καὶ τῆς ἀκινήσιας τῶν συναλλαγῶν ἀναφαίνεται τὸ μῖσος κατὰ τῶν κεφαλαίων, καὶ ἰδίως εἰς τὴν χώραν ταύτην κατὰ τῶν κατόχων ὁμολογιῶν τῆς Ὀμοσπονδίας, οἵτινες μέχρι τοῦδε ἐπληρόνοντο τοὺς τόκους ἢ τὸ κεφάλαιον αὐτῶν εἰς χρυσόν. Ἐὸ ἀργυροῦν δολλάριον ἐκ $412 \frac{1}{2}$ κόκκων ἔχει ἀναλογίαν πρὸς τὸν χρυσόν ὡς 1 πρὸς 16, ἰσχυε δὲ κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1873 ἀπλῶς ὡς συμπληρωτικὸν νόμισμα τοῦτέστιν ὡς μέσον πληρωμῆς μόνον μέχρι τοῦ ποσοῦ 5 δολλαρίων ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

Διὰ τοῦ νῦν ψηφισθέντος νόμου, εἶναι αἱ ὁμολογίαι τῶν Ὀμοσπόνδων Κρατῶν μετὰ τῶν τόκων των καὶ ὅλοι οἱ φόροι καὶ τὰ ἰδιωτικὰ χρέη πληρόνονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ ὑφελέτου εἰς ἀργυρον καὶ χρυσόν κατὰ τὸ σύστημα τῶν δύο μετάλλων. Ρητὴ συμφωνία μεταξὺ τῆς Ὀμοσπονδιακῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν πιστωτῶν αὐτῆς περὶ ἀποκλειστικῆς πληρωμῆς εἰς χρυσόν δὲν ὑπάρχει, διότι ἢ πληρωμὴ ὀρίζεται ῥητῶς ἐν τῷ νόμῳ εἰς νόμισμα μεταλλικόν. Βεβαίως ἢ κυκλοφορία τοῦ ἀργύρου, ἀπὸ 25 ἕως 30 ἐτῶν, ἦτο εἰς ἀχρηστίαν, καὶ ἔταν συνήφθησαν τὰ ὁμοσπονδιακὰ χρέη ἠννοεῖτο ὡς μεταλλικόν νόμισμα μόνος ὁ χρυσός, ὅστις ἀποκλειστικῶς ἐκυκλοφόρει. Ἐν τούτοις τὸ κατὰ νόμον ὑφιστάμενον σύστημα τῶν δύο μετάλλων δὲν εἶχε καταργηθῆ.

Τὰ δεινὰ ἐπακόλουθα τοῦ νόμου τούτου προσβάλλουσι μόνον τοὺς κατόχους τῶν ὁμοσπονδιακῶν ὁμολογιῶν καὶ μάλιστα τοὺς ἐργατικοὺς πληθυσμοὺς, διότι τὰ ἀργυροῦν

δολλάριον ἐκ 412 $\frac{1}{2}$ κόκκων, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν μέχρι σήμερον, εἶναι 10 τοῖς ο]ο κατώτερον, κατ' ἀξίαν, τοῦ χρυσοῦ δολλαρίου. Οἱ Εὐρωπαῖοι πιστωταὶ ἔχουσιν ὁμοσπονδιακὰς ὁμολογίας, μετοχὰς σιδηροδρόμων, ὁμολογίας διαφόρων Πολιτειῶν καὶ πόλεων περὶ τὰ τετρακισχίλια ἑκατομμύρια δολλαρίων. Κατὰ τὸν νέον νόμον ὑποχρεοῦνται οἱ Εὐρωπαῖοι οὗτοι πιστωταὶ νὰ δεχθῶσι πληρωμὰς εἰς ἄργυρον, καὶ νὰ ζημιωθῶσιν ἐφ' ἐκάστου δολλαρίου δέκα τοῖς ἑκατὸν, ἢ τὸ δέκατον μέρος σχετικῶς πρὸς τὸν χρυσόν. Προφανῶς ὁμοίως εἶναι τοῦτο μερικὴ ἄρνησις τῶν συμπεφωνημένων χρεῶν, ἣτις κυροῦται ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ὡς ἐπίσημος ἐξαπάτησις τῶν πιστωτῶν· ἐπομένως φανερόν ἐστι ὁ τρόπος θὰ στερηθῇ τὴν ἐξωτερικὴν πίστιν του, καὶ θὰ χωλαίνῃ εἰς ἄλλας τὰς διεθνεῖς, ἐμπορικὰς καὶ οἰκονομικὰς, σχέσεις αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ οἱ μέχρι τοῦδε μόνον εἰς χρυσὸν πληρονομούμενοι φόροι θὰ πληρόνωνται τοῦ λοιποῦ εἰς ἄργυρον, καὶ εἶναι οὗτοι τὸ κυριώτατον ἔσοδον τῆς κυβερνήσεως, στερουμένη αὕτη χρυσοῦ, θὰ ἀναγκασθῇ νὰ πληρόνη τοὺς τόκους καὶ τὰς ὁμολογίας τῆς εἰς ἄργυρον. Οὐδεὶς ὀφειλέτης θὰ πληρώσῃ εἰς χρυσὸν δηλαδὴ 10 τοῖς ο]ο, πλείονα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς ἄργυρον ὅστις εἶναι 10 τοῖς ο]ο, κατώτερος τοῦ χρυσοῦ. Ὅθεν ὁ ἀνωτέρω νόμος εὐνοεῖ τοὺς ὀφειλέτας καὶ βλάπτει τοὺς πιστωτάς.

Ἐνεκα τῆς μέχρι τοῦδε ἀσφαλοῦς καὶ ἀρίστης ἐθνικῆς πίστεως ἡ Ὁμοσπονδιακὴ κυβέρνησις ἤρχισεν ἐπιτυχῶς νὰ μετατρέπῃ τὰς τοκοφόρους ὁμοσπονδιακὰς ὁμολογίας τῶν 6 καὶ 5 τοῖς ο]ο εἰς 4 τοῖς ο]ο, ὥστε οὕτως ἡ χώρα ἀπηλλάγη ἐκ σπουδαίου, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, βάρους τῶν ἀνωτέρων τόκων. Ἀλλ' ἡ ἐλάττωσις αὕτη τῶν τόκων ἠμποδίσθη ὀλοσχερῶς διὰ τοῦ τελευταίου νόμου, διότι ἀφ' ἐνός μὲν ἀπωλέσθη ἡ ἐθνικὴ πίστις, ἐξαπατηθέντων τῶν πιστωτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ αἱ ὁμοσπονδιακαὶ ὁμολογίαι τῶν 4 τοῖς ο]ο θὰ πληρόνωνται εἰς ἄργυρον, ἥτοι 10 τοῖς ο]ο ὀλιγώτερον τοῦ χρυσοῦ. Καὶ αἱ ἐργατικαὶ δὲ τάξεις θὰ πά-

θωσιν ἐκ τοῦ νόμου τούτου, διότι ὄχι μόνον καὶ αὐταὶ θὰ πληρόνωνται εἰς ἄργυρον, καὶ θὰ ζημιῶνται 10 ἑκατοστὰ εἰς τὸ δολλάριον, σχετικῶς πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ χρυσοῦ, κατὰ τὸν ὅποιον θὰ ἀγοράζωσιν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀποταμιευτήρια καὶ αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐταιρίαι, αἵτινες τοποθετοῦσι τὰς οἰκονομίας τῶν ἐργατικῶν πληθυσμῶν κατὰ μέγα μέρος εἰς ὁμοσπονδιακὰς ὁμολογίας, θὰ ἀποβάλλωσιν ἐπίσης 10 ἑκατοστὰ καὶ πλέον εἰς ἕκαστον δολλάριον.

Καὶ προσεκάλεσε μὲν ὁ νόμος εἰς συνδιάσκεψιν τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη, ὅσα ἀνήκουσιν εἰς τὴν Λατινικὴν Ἑνωσιν καὶ ἔχουσιν ἄργυρὰ νομίσματα, ἵνα ὀρίσωσι τὴν διεθνῆ σχέσιν τῆς ἀξίας τοῦ ἀργύρου πρὸς τὸν χρυσόν, ἐπομένως δὲ καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἀργυροῦ δολλαρίου, — ἀλλὰ τοῦτο εἶναι πλάνη, — διότι πρῶτον μὲν καὶ αὕτη ἡ Λατινικὴ Ἑνωσις, ἣτις ἐστηρίζετο εἰς συνθήκην νομισματικὴν, διερρήχθη ἤδη, ἐπειδὴ ἡ Γαλλία πράγματι εἰσήγαγε τὰ χρυσὰ νομίσματα καὶ πληρόνει τὰ χαρτονομίσματά της εἰς χρυσόν· ἔπειτα δὲ οὐδὲν δικαστικὸν μέσον θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ νομίμως τὴν καθιερωθεῖσαν ἀξίαν τοῦ ἀργύρου· κυρίως δὲ ἀποφασίζει ἡ γενικῶς ἐν τῷ διεθνεῖ ἐμπορίῳ παραδεδεγμένη ἀξία τοῦ χρυσοῦ, ὅστις ἔχει ἀμετάβλητον ἀξίαν, ἐνῶ ὁ ἄργυρος εἴτε ταλαντεύεται, εἴτε εἶναι κατὰ μέγα μέρος ἀποκεκλεισμένος ἐκ τῆς Εὐρώπης, ὡς μέσον πληρωμῆς ἐν ταῖς διεθνέσι συναλλαγαῖς.

Ὁ νόμος οὗτος περὶ ἀργύρου εἶναι πείραμα, ὅπερ ἔνεκα τῶν ἐπιβλαβῶν διὰ τὴν χώραν συνεπειῶν θέλει βεβαίως τροποποιηθῇ κατὰ τὴν Σύνοδον τοῦ προσεχοῦς ἔτους. Τὸ Ἀμερικανικὸν ἀργυροῦν δολλάριον πρὸς 412 $\frac{1}{2}$ κόκκους, ἢ σχετικῶς πρὸς τὸν χρυσόν πρὸς 16 ἐπὶ 1, εἶναι κατὰ τι ὑψωμένον μᾶλλον ἢ τὰ ἀργυρὰ νομίσματα τῆς Εὐρώπης. Ἐκ τούτου δὲ θὰ πλημμυρήσῃ βεβαίως τὴν νομισματικὴν ἀγορὰν τὴν Ὁμοσπονδίας ὁ Εὐρωπαϊκὸς ἄργυρος πρὸ πάντων ἐκ Γερμανίας καὶ Γαλλίας, ἡ δὲ ἀγοραία ἀξία τῶν ἀργυρῶν ἐλασματίων καὶ δολλαρίων θὰ ἐκπέσῃ. Τέ-

λος εάν θέλωσι διὰ νόμου περὶ ἀργύρου νὰ προαγάγωσι τὴν μεγάλην παραγωγὴν τοῦ ἀργύρου ἐν τοῖς μεταλλείοις τῆς Νεβάδας, τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι πολλῶν βλαβερώτερον, καθ' ἕσπον θέτει εἰς ἀχρηστίαν καὶ ἀκίνησίαν τὸν χρυσόν, ὅστις ἔνεκα τῆς μεγαλειτέρας ἀξίας του ὑφ' οὐδενὸς ὀφειλέτου θὰ πληρόνηται, χωρὶς νὰ λησμονηθῇ, ὅτι ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ὀμοσπονδίας παράγεται περισσότερος χρυσὸς ἢ ἄργυρος, διότι κατὰ τὰς στατιστικὰς πληροφορίας παράγεται κατ' ἔτος ἐν αὐτῇ χρυσὸς 45 ἑκατομ. δολλαρίων, ἐνῶ μόνον ἐκμεταλλεύεται ἄργυρος 35 ἑκατομ.

Τὸ παρήγορον εἶναι, ὅτι ἐν γένει εἰς τὴν τοσαύτην ὑπὲρ τοῦ ἀργύρου ὀρμὴν τίθεται ἐν ὄριον, διότι αἱ Ἑνωμένα Πολιτεῖαι δὲν δύνανται νὰ ἐκτυπώσωσι κατὰ μῆνα πλέον τῶν 4 ἑκατομ. δολλαρίων. Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀπομακρύνῃ ἐκ τῆς κυκλοφορίας τὸν χρυσόν, καὶ δὲν ἐπαρκεῖ νὰ καλύπτῃ τὰς ὀφειλάς τῆς Ὀμοσπονδίας, τῶν ὁποίων οὔτε αὐτοὶ οἱ τόκοι δύνανται νὰ πληρωθῶσι δι' αὐτοῦ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐπομένης καταστάσεως τῶν ὀμοσπονδιακῶν χρεῶν κατὰ τὴν 1 Φεβρουαρίου 1878 :

Ὀμολογίαι πρὸς 6 τοῖς ο]ο	748,667,100	δολ.
» πρὸς 5 »	703,266,650	»
» πρὸς 4½ »	200,000,000	»
» πρὸς 4 »	75,000,000	»
τὸ ὅλον	1,726,933,750	δολ.

Τοιοιουτρόπως ὑπολογιζομένων τῶν ἐνιαυσίων τόκων, κατὰ μέσον ὄρον, εἰς 5 τοῖς ο]ο, ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἐνιαύσιον ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνωτέρω χρέους περὶ τὰ 85 ἑκατομ. δολλαρίων, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ νέος νόμος ἐπιτρέπει, ὡς προερέθη, τὴν κατὰ μῆνα ἐκτύπωσιν ἀργυρῶν δολλαρίων, δηλαδή κατ' ἔτος 48 ἑκατομ. δολ. Πρὸς γενικὴν κατανόησιν τῆς χρεωστικῆς καταστάσεως τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν, πρέπει νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ ποσὸν τοῦ προεκτεθέντος χρέους αὐτοῦ καὶ 349,173,921 δολ. ἀξία

ἀτόκων γραμματίων, ὡς καὶ 17,471,919 δολ. ἀξία μικροῦ κυκλοφοροῦντος χαρτονομίσματος. Τοιοιουτρόπως τὸ ὅλον τοῦ δημοσίου τῆς Ὀμοσπονδίας χρέους ἀνεβιβάζετο τῇ 1 Φεβρουαρίου 1878 εἰς 2,093,575,590 δολ. τοῦτέστιν ἄνω τῶν 12½ διλιουνίων δραχμῶν.

Γ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ.

ΟΙΚΟΔΟΜΗ ΜΟΝΩΤΙΚΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ.

Ἡ Ἐφημερὶς τῶν Φυλακῶν ἐδημοσίευσεν κατ' Αὐγούστον 1875 τὸν ὁποῖον ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις τῆς Γαλλίας ἕνα μῆνα πρότερον εἶχε ψηφίσει νόμον περὶ νομαρχιακῶν φυλακῶν. Ὁ νόμος οὗτος εἰσήγαγεν ἐν Γαλλίᾳ, διὰ τοὺς ὑπὸ προφυλάκισιν διατελοῦντας καὶ τοὺς εἰς φυλάκισιν καταδικασθέντας, τὸ σύστημα τῆς ἀπομονώσεως ὡς πρὸς τοὺς τελευταίους ἡ διάκρισις ἐγένετο μεταξὺ τῶν ἔλασσον τοῦ ἔτους καὶ τῶν ἄνω τοῦ ἔτους εἰς φυλάκισιν καταδικασθέντων, διότι ἐνῶ οἱ πρῶτοι ὑπάγονται ἀναγκαίως εἰς τὴν μονωτικὴν φυλακὴν, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δευτέρους, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς θελήσεως αὐτῶν νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ταύτην.

Ὅπως δὴποτε διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἀπομονωτικοῦ ἐπὶ τῆς φυλακίσεως συστήματος κατέστη ἀπαραίτητος ἡ οἰκοδομὴ νέων φυλακῶν, τὰ κατὰ τὴν διαρρύθμισιν τῶν ὁποίων ἐκानονίσθησαν ὡς ἐξῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 27 Ἰουλίου 1877 Προγράμματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Γαλλίας:

1. Θέσις καὶ σχῆμα τοῦ γηπέδου.

Προτιμητέον εἶναι, ὅπως αἱ φυλακαὶ εὐρίσκωνται πλησίον τοῦ δικαστηρίου, ὅσάκις ἔνεκα τοῦ μικροῦ πληθυσμοῦ δὲν δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἡ χρῆσις μονωτικῆς ἀμάξης πρὸς μεταφορὰν τῶν ὑποδίκων καὶ τῶν κατηγορουμένων εἰς τὴν ἀνάκρισιν ἢ εἰς τὸ ἀκροατήριον.

Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἀπαιτεῖται, ὅπως οἱ κρατούμενοι μὴ δύνωνται νὰ συγκοινωνῶσι μετὰ τῶν ἐκτὸς τῆς φυλακῆς, εἴτε διὰ τοῦ λόγου εἴτε διὰ τῆς ὁράσεως.

Ἡ ἐκλογή τοῦ γηπέδου πρέπει νὰ γίνηται μετὰ τὴν παραδοχὴν τοῦ ὅλου οἰκοδομικοῦ σχεδίου, ὥστε νὰ δύναται ὡς ἐκ τοῦ σχήματός του νὰ προσαρμῶζεται εἰς τὰς εἰδικὰς ἀπαιτήσεις τῆς μονωτικῆς φυλακῆς· ἀπαιτεῖται δηλαδή σχῆμα ἐπίμηκες, ἐὰν πρόκειται νὰ γίνῃ μικρὸν κτίριον εἰς μίαν μόνην σειρᾶν, ὡς θέλει ἀκολουθῶς περιγραφῆ, ἢ νὰ εἶναι ἀναλόγως πλατύτερον, ἂν ἡ οἰκοδομὴ θέλῃ γίνῃ εἰς πολλὰς πτέρυγας ἀποληγούσας εἰς τὸ αὐτὸ κέντρον.

2. Γενικὴ διεύθυνσις.

Σκοπὸς τῶν κυριωτέρων κατ' αὐτὴν μέτρων εἶναι ἡ συγκέντρωσις τῆς γενικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν κτιρίων τῆς φυλακῆς πρὸς κέντρον τι, ἐκ τοῦ ὁποίου ἡ κίνησις τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς φυλακῆς καὶ νὰ διευθύνωνται καὶ νὰ ἐπιτηρῶνται εὐκολώτερον.

Ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῶν στοῶν καὶ τῶν αὐλῶν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ σχετικὴ σπουδαιότης ἐκάστου καταστήματος.

Εἰς πᾶσαν φυλακὴν οἱ ἐκατέρωθεν τῆς στοᾶς εἰδικοί τῶν κελλίων διάδρομοι πρέπει νὰ ἀναβαίνωσιν ἀνεπαισθήτως ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἐπιτήρησις νὰ ἐκτελῆται ἀνευ προσκόμματος, καθ' ὅλον τὸ ὕψος τῆς σειρᾶς τῶν κελλίων.

Διὰ τὰς μικροτέρας φυλακὰς καὶ δι' ἐκείνας ἔτι, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ περιλάβωσιν οὐχὶ πλείονας τῶν ἐκατὸν κρατουμένων, πρέπει ὅσον τὸ δυνατόν νὰ οἰκοδομηθῇ ἐν μόνον κτίριον, περιέχον, εἰς τὴν εἴσοδον τὰ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς διεύθυνσεως ἀναγκαῖα χωρίσματα, ἀμέσως δὲ κατόπιν μίαν στοᾶν ἐπὶ τοῦ ἰσογείου καὶ ἐπὶ ἐνὸς ἢ δύο πατωμάτων. Τοιοῦτοτρόπως δύνανται νὰ γίνωσι 18 ἢ 20 κελλία ἐφ' ἐκάστης πλευρᾶς τῆς στοᾶς.

Αἱ μονωτικαὶ διὰ τοὺς ἄνδρας αὐλαὶ πρέπει νὰ τίθενται εἰς τὸ ἄκρον τῆς στοᾶς ταύτης, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐνεργῆται εὐκόλως ἢ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐπιτήρησις αὐτῶν. Πρὸς τι μέρος τῆς οἰκοδομῆς θέλει φυλαχθῆ μία ἢ περισσότεραι μικραὶ αὐλαὶ διὰ τὸν περίπατον τῶν γυναικῶν, καὶ εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος θέλουσι τεθῆ τὰ παραρτήματα τῆς γενικῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ οἰκοδομὴ τῆς φυλακῆς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ τοσοῦτον ἀπλῆ καὶ οἰκονομικῆ, ὅταν ὁ πληθυσμὸς τῶν κρατουμένων εἶναι ἄνω τῶν ἐκατῶν.

Αἱ φυλακαὶ δι' ἐκατὸν ἢ διακοσίους κρατουμένους, ἀπαιτοῦσι τοῦλάχιστον δύο πτέρυγας ἢ στοᾶς, ἀποληγούσας εἰς τὸ αὐτὸ κέντρον, κείμενον μεταξὺ τῶν πτερύγων τούτων καὶ τοῦ κτιρίου τῆς διεύθυνσεως.

Ἐν ταῖς μεγαλειτέραις φυλακαῖς, ἐν αἷς οἱ κρατούμενοι ὑπερβαίνουσι τοὺς διακοσίους, ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸς τὸ ἐκτεθὲν κέντρον ἀποληγούσων πτερύγων, πρέπει νὰ αὐξάνῃ ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἀνάγκη δὲ ὅπως, ὅσον τὸ δυνατόν, πάντα τὰ μέρη τῆς οἰκοδομῆς, τὰ σχηματίζοντα πτέρυγα, διατέμνωνται εἰς ὀρθὴν γωνίαν, ἢ νὰ στενεύωσι πρὸς τὸ σημεῖον τῆς ἐνώσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴν ἐμποδίζηται ὁ ἀερισμὸς τῶν κατὰ τὴν εἴσοδον τῆς στοᾶς μερῶν τῆς φυλακῆς.

Ἐν ταῖς μεγάλαις φυλακαῖς, ἐν αἷς ἡ πληθὺς τῶν ὑπαλλήλων ἐπιτρέπεινὰ τίθηται ἡ σκοπιὰ τῆς ἐπιτηρήσεως καὶ εἰς ἄλλα παρὰ τὸ ἄκρον τῆς στοᾶς μέρη, αἱ διὰ περίπατον ἀνδρικὰ αὐλαὶ δύνανται νὰ τεθῶσιν εἰς ἄλλο μέρος τοῦ καταστήματος, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς ἀπομακρύνσεως παντὸς μέσου συγκοινωνίας μετὰ τῶν κελλίων.

3. Τμήμα τῶν γυναικῶν.

Ἐν ὅσαις φυλακαῖς δὲν ὑπάρχει χωριστὴ πτέρυξ διὰ τὰς γυναῖκας, τὰ εἰς χρῆσιν αὐτῶν κελλία πρέπει νὰ διατίθενται οὕτω πως, ὥστε νὰ εἶναι ἀνέφικτος ἢ ἐλάχιστη μεταξὺ τῶν δύο φύλων συγκοινωνία.

Ἰδιαιτέρα κλίμαξ κλεισμένη διὰ θύρας, ὅσον τὸ δυνατὸν πλησιέστερον πρὸς τὸ μέρος τῆς διευθύνσεως, θέλει εἶσθαι ἢ μόνη ὁδὸς διὰ τὸ τμήμα τῶν γυναικῶν, ὅσάκις τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀπομονωθῇ ἰδιαιτέρως.

4. Περιγραφή και ὁδὸς περιπολίας.

Ἡ φυλακὴ πρέπει νὰ περιτειχίζεται διὰ τοίχου καθ' ἑξέμετρα ὑψηλοῦ, ἐντελῶς ἀπομονωμένη πρὸς πᾶν ἄλλο κτίριον, εἴτε ἔσωθεν εἴτε ἔξωθεν, καὶ νὰ περικυκλοῦται ὑπὸ ὁδοῦ περιπολίας ἀνευ διακοπῆς τινός, ἐχούσης πλάτος τοῦλάχιστον τεσσάρων μέτρων.

Αἱ γωνίαι τῶν τοίχων πρέπει νὰ στρογγυλαίνωνται. Ἐφ' οὐδενὸς δὲ μέρους τοῦ περιτειχίσματος πρέπει νὰ τίθενται θριγκοὶ καὶ κορωνίδες. Οὐδεμίᾳ προσθήκῃ δυναμένη νὰ εὐκολύνῃ τὰς ἀποδράσεις, πρέπει νὰ προσαρτᾶται ἐπὶ τοῦ περιτειχίσματος. Τέλος πρόνοια ἀνάλογος πρὸς τὴν αὐτὴν τάξιν ἰδεῶν θέλει ληφθῆ, σχετικῶς πρὸς τοὺς σωληνας τῶν ὀμβρίων ὑδάτων, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἐξέχοντα ἀντικείμενα τῆς οἰκοδομῆς, ἐπίσης δὲ, κατὰ τὰς περιστάσεις, ὅσον ἀφορᾷ τὸ κλείσιμον τῶν ὀχετικῶν στομιῶν καὶ σωλήνων.

5. Θύρα και αὐλὴ εἰσόδου.

Μία μόνη θύρα εἰσόδου πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καθ' ὅλον τὸ περιτείχισμα. Ἡ θύρα αὕτη πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμένη διὰ φατνωμάτων πεπληρωμένων, μετὰ κλειδὸς ἐκ τοῦ ἔσωτερου.

Κατὰ τὸ μέτρον τῆς σημαντικότητος τῆς φυλακῆς, θέλει διατεθῆ εἰς τὴν εἰσοδὸν αὐτῆς αὐλὴ ἰκανῶς εὐρεία, ὅπως κυκλοφορῶσιν ἐν αὐτῇ αἱ μονωτικαὶ ἢ ἄλλαι ἁμαξαί.

6. Διεύθυνσις τῆς φυλακῆς.—Ἀρχεῖον.

Αἱ ὑπηρεσίαι τῆς διευθύνσεως ἀπαιτοῦσι, κατὰ τὴν σημαντικότητα καὶ τὴν θέσιν τῆς φυλακῆς, ἀριθμὸν τινα διαχωρισμάτων, τὰ ὅποια πρέπει νὰ εἶναι κεχωρισμένα, ὅσον τὸ δυνατὸν, ἀπὸ τῆς κυρίως εἰπεῖν φυλακῆς, ἥτοι

α) οἶκημα διὰ τὸν ἀρχιφύλακα, καὶ, ἂν ὑπάρχῃ τόπος, ἐν ταῖς μεγάλαις φυλακαῖς, κατοικία διὰ τὸν διευθυντὴν·

β) οἶκημα διὰ τὸν θυρωρὸν, καὶ, ἂν ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτῆ, διὰ σῶμα φρουρᾶς·

γ) ἀρχεῖον καὶ περιπλέον, κατὰ τὰς περιστάσεις, σπουδαστήριον διὰ τὸν διευθυντὴν. Ἡ δὲ ἀρχεῖον προωρισμένον μέρος τῆς φυλακῆς δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ἐπίσης πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν βιβλίων τῆς βιβλιοθήκης· ἐὰν ἡ φυλακὴ εἶναι ἰκανῶς σημαντικὴ (περὶ τοὺς πενήκοντα κρατουμένους περιέχουσα), παρὰ τῷ ἀρχεῖῳ πρέπει νὰ ὑπάρχωσι μικρὰ κελλία δι' ἑσους περιμένουσιν ἐν τῇ φυλακῇ·

δ) αἴθουσα διὰ τὴν ἐπιτροπὴν τῆς ἐπιτηρήσεως·

ε) ἐν ὅσαις φυλακαῖς τὸ τμήμα τῶν γυναικῶν περιλαμβάνει κατὰ μέσον ὄρον πλεον τῶν δέκα κρατουμένων, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ οἶκημα διὰ τὰς ἀδελφάς, αἵτινες ἔχουσι τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ τμήματος τούτου. Τὸ οἶκημα τοῦτο δύναται νὰ τεθῆ ἐντὸς τοῦ κτιρίου τῆς διευθύνσεως, οὕτως ὅμως, ὥστε ἡ εἰσοδὸς του νὰ εἶναι πρὸς τὸ μέρος τοῦ κρατητηρίου, ὅσον ἐνεστὶ ἐγγὺς πρὸς τὴν στοᾶν ἢ τὸ τμήμα τῶν γυναικῶν.

7. Ἐσωτερικαὶ ὑπηρεσίαι.

Γραφεῖον τοῦ ἀρχιφύλακος.—Σταθμοὶ καὶ δωμάτια τῶν φυλάκων.

Ἐν ταῖς μικροτέραις φυλακαῖς τὸ ἀρχεῖον χρησιμεύει συγχρόνως καὶ ὡς γραφεῖον τοῦ ἀρχιφύλακος. Τὸ δωμάτιον τῆς ἐπιτηρήσεως αὐτοῦ τίθεται τότε ἐγγὺς, εἰς μέρος ἀποβλέπον πρὸς τὸ ὅλον τῆς στοᾶς.

Ἐν ταῖς μεγαλειτέραις φυλακαῖς, ἐν αἷς αἱ ἀκτινοσειδεῖς στοαὶ διευθύνονται πρὸς ἀναγκαῖον κέντρον, τὸ γραφεῖον τοῦ ἀρχιφύλακος τίθεται ἐντὸς τούτου ἐν στρογγύλῳ ὑελοφράκτῳ διαχωρισματι. Ἐν ταῖς φυλακαῖς ταύταις ἡ θέσις τῶν φυλάκων εἶναι εἰς τὴν εἰσοδὸν τῶν στοῶν.

8. Αἴθουσα διὰ τοὺς Συνηγόρους καὶ τὸν Ἀνακριτὴν.

Εἴτε ἐν τῷ στρογγύλῳ κέντρῳ, εἴτε παρὰ τῷ γραφείῳ τοῦ ἀρχιφύλακος, εἴτε κατὰ τὴν εἰσοδὸν τῶν στοῶν, πάντοτε ὅμως ἐντὸς τοῦ ἔσωτερου κρατητηρίου πρέπει νὰ ὑπάρχωσι,

α) δωμάτιον χρησιμεῦον ὡς ἐντευκτῆριον διὰ τοὺς δικηγόρους·

β') αἴθουσα διὰ τὸν ἀνακριτῆν.

Ἐν ταῖς μικραῖς φυλακαῖς τὸ αὐτὸ διαχώρισμα δύναται νὰ προσδιορισθῇ πρὸς τὸν διττὸν τοῦτον προσρισμόν.

9. Ἐντευκτῆρια.

Ἐὰ ἐντευκτῆρια θέλουσι τοποθετηθῆ εἰς τὴν εἴσοδον ἐκάστης στοᾶς, ἢ πλησίον τοῦ κεντρικοῦ τῆς φυλακῆς σταθμοῦ.

Θὰ συνίστανται ἐκ κελλίων, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ μὲν εἶναι προωρισμένα διὰ τοὺς κρατουμένους, τὰ δὲ διὰ τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτούς. Ἐὸ μεταξὺ τῶν κελλίων διάστημα θέλει χωρίζεσθαι διὰ στερεῶν καὶ πυκνῶν κιγγλιδωμάτων σιδηρῶν, ἀποτελοῦν 80 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου τοῦλάχισον.

Δύο διάδρομοι κατὰ τὸ μῆκος τῆς σειρᾶς τῶν ἐντευκτηρίων τούτων θέλουσιν ἐκατέρωθεν χρησιμεύει ὁ μὲν διὰ τοὺς κρατουμένους, ὁ δὲ (ὁ πρὸς τὴν εἴσοδον τοῦ κρατητηρίου) διὰ τὴν εἴσοδον καὶ ἐξοδον τῶν ἐπισκεπτομένων.

Ἡ διευθέτησις τῶν ἐντευκτηρίων τούτων θέλει εἶσθαι τοιαύτη, ὥστε νὰ καθιστᾷ εὐκόλον τόσον τὴν ἐπιτήρησιν ὅσον καὶ τὴν ἐπικοινωνίαν τῶν κρατουμένων μετὰ τῶν ἐπισκεπτομένων αὐτούς.

10. Λατρεία.—Σχολεῖον.

Ὁ ναῖσκος θέλει εἶσθαι ὅλως ἀνεξάρτητος τῶν λοιπῶν ὑπηρεσιῶν τῆς φυλακῆς. Θέλει τοποθετηθῆ, ἀναλόγως τῆς σημαντικότητος τοῦ καταστήματος, ἢ ἐν ἰδιαιτέρῳ τῆς φυλακῆς κτιρίῳ, ἢ ἐν τῷ κεντρικῷ κύκλῳ, ἄνω τοῦ σταθμοῦ τῆς ἐπιτηρήσεως, ἢ ἀκόμη, ὅσον ἀφορᾷ τὰς μικρὰς φυλακάς, ἐν τόπῳ συνεχόμενῳ μετὰ τοῦ τμήματος τῆς διευθύνσεως καὶ ἀπολήγοντι εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ κατὰ μῆκος τῶν κελλίων ἐξώστου.

Ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ναῖσκος θέλει τεθῆ ἐν τῷ κεντρικῷ κύκλῳ, φραγμὸς ἐξ ὑέλων πρέπει νὰ χωρίζῃ τὸ θυσιαστήριον ἀπὸ τῶν στοῶν τῶν κελλίων.

Ὁ διὰ τοὺς κρατουμένους ὠρισμένος χώρος θέλει διαιρεθῆ εἰς ἀτομικὰ στασίδια, ἐκ ξύλου κατασκευαζόμενα, ἕκαστον τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἔχῃ κατ' ἐλάχιστον ὄρον 2 μέτρα ὕψους ἐπὶ $\frac{6}{10}$ πλάτους καὶ $\frac{5}{10}$ βάθους. Θὰ εἶναι δὲ τοιουτοτρόπως διατεθειμένα, ὥστε οἱ φυλακισμένοι νὰ βλέπωσι μὲν τὸ θυσιαστήριον, νὰ μὴ βλέπωνται δὲ μεταξὺ τῶν.

Ἀρμόζει πλείοτερον, ἂν ὁ χώρος τὸ ἐπιτρέπη, νὰ μὲνη, μεταξὺ δύο σειρῶν στασιδίων, μικρὸν πέρασμα δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν, ἵνα διευκολύνηται ἢ ἐν περιστάσει ἐξαγωγή κρατουμένου· τινὸς ἐκ τοῦ στασιδίου τοῦ ἄνευ ἐνοχλήσεως τῶν λοιπῶν.

Ἐν ταῖς φυλακαῖς, τῶν ὁποίων τὸ σχέδιον εἶναι ἀκτινοειδές, τὰ στασίδια εἶναι καλῶς τοποθετημένα κατὰ τὰς γωνίας, τὰς ὁποίας σχηματίζουν αἱ διαστάσεις τῶν πτερύγων.

Τόπος ἱκανὸς θέλει φυλάττεσθαι, ὅπως τίθενται ἐπὶ τοῦ ὑψώματος, ἐφ' οὗ κεῖται τὸ θυσιαστήριον, καθέδραι προσευχῆς εἰς χρῆσιν τῶν ὑπαλλήλων τῆς διευθύνσεως τῆς φυλακῆς. Ἐπίσης καὶ διὰ τοὺς ἐπιτηρητὰς πρέπει νὰ φυλάττωνται θέσεις.

Μέρος τοῦ ναῖσκου θέλει χρησιμοποιοθῆ εἴτε διὰ τὰς ἠθικὰς καὶ διδακτικὰς ὁμιλίαις, εἴτε διὰ τὴν σχολικὴν ἐκπαίδευσιν.

11. Βιβλιοθήκη.

Ὅταν ἡ συλλογὴ τῶν πρὸς χρῆσιν τῶν κρατουμένων ἀναγνωστικῶν βιβλίων καταστήσῃ ἀναγκαῖον τὸν προσδιορισμὸν τόπου εἰδικοῦ, θέλει πρὸς τοῦτο ἐκλεχθῆ χωρίσμα κείμενον πλησίον τοῦ κεντρικοῦ κύκλου καὶ τοῦ ναῖσκου.

12. Οἰκονομικαὶ ὑπηρεσίαι.

Λουτῆρες—Μαγειρεῖον.

Οἱ λουτῆρες θὰ τοποθετηθῶσιν εἴτε εἰς τὸ ἰσόγειον εἴτε εἰς τὸ ὑπόγειον, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ χρησιμοποιῆται δι' αὐτούς τὸ θερμαντικὸν τοῦ μαγειρικοῦ κλιβάνου. Ἐν ταῖς ὁπωσοῦν σημαντικωτέραις φυλακαῖς τὸ μαγειρεῖον μετὰ

τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ τοποθετεῖται εἰς μέρη τῆς φυλακῆς, ἄτινα συγκοινωνοῦσι εὐκολώτερον μετὰ τῶν αὐλῶν τῆς ὑπηρεσίας, καταβαλλομένης συγχρόνως προσοχῆς, ἵνα μὴ ἀπομακρύνηται πολὺ ἐκ τοῦ κεντρικοῦ σταθμοῦ τῆς ἐπιτηρήσεως.

Κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐδαφ. 5 τοῦ ἀρθροῦ 6, αἱ ὑπηρεσίαι αὗται πρέπει νὰ τοποθετῶνται εἰς τὰ παραρτήματα τοῦ τμήματος τῶν γυναικῶν.

Εἰς πᾶσαν δὲ περίπτωσιν, πρέπει νὰ ληφθῶσι τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς διευκόλυνσιν τῆς μεταφορᾶς τῶν τροφῶν, ἀπὸ τοῦ μαγειρείου εἰς τὰ κελλία, διὰ τῆς χρήσεως βαρούλων ἀναβατικῶν καὶ ἀμαξίων.

Ἀπαιτεῖται πρὸς τούτοις ἐξασφάλισις ἱκανοῦ ἐν τῷ μαγειρείῳ ἀερισμοῦ.

13. Ἀρτοποιεῖον.—Ἀποθήκαι προμηθειῶν.—Πλυντήριον.

Αἱ μεγαλείτεραι φυλακαὶ, ἐκτὸς τῶν προμνημονευθέντων, περιέχουσι

α) ἀρτοποιεῖον καὶ ἀποθήκας ἀλεύρων·

β) ἀποθήκας γενικὰς διὰ τὰς προμηθείας, καὶ γραφεῖον διὰ τὸν ἐργολάβον.

Πάντα δὲ ταῦτα ἀποτελοῦσιν εἰδικὸν κτίριον ἱκανῶς ἀπομακρυσμένον τοῦ κυρίως κρατητηρίου, ὥστε ἐν ἀνάγκῃ νὰ εἶναι δυνατὴ ἢ ἐν αὐτοῖς ἐργασία ἐλευθέρων ἐργατῶν.

Αἱ μεγάλαι φυλακαὶ περιέχουσι ἐπίσης πλυντήριον τεθειμένον εἰς τὰ παραρτήματα τοῦ τμήματος τῶν γυναικῶν.

14. Ὀθονοφυλάκιον.—Ἰματιοθήκη.

Ἐν ταῖς μικραῖς φυλακαῖς, αἱ ἀποθήκαι τῶν ὀθονῶν καὶ τῶν φορεμάτων, τὸ μέρος ἐν ᾧ τίθενται αἱ ἀκάθαρτοι ὀθόνας, καὶ τὸ δωμάτιον τῆς καθάρσεως δύνανται νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα τοῦ κτιρίου τῆς διευθύνσεως.

Ἐν ταῖς φυλακαῖς τῶν ὁποίων ὁ χώρος ἐπιτρέπει ἰδιαίτερα χωρίσματα διὰ τὰς οικονομικὰς ὑπηρεσίας, τὸ ὀθονοφυλάκιον καὶ τὰ λοιπὰ προμνησθέντα θέλουσι τίθεσθαι ἐντὸς τῶν εἰδικῶν τούτων κτιρίων, πλησίον τοῦ πλυντηρίου.

15. Κελλία.

Α'. Γενικαὶ διατάξεις.

α. Κελλία τῶν ὑγιῶν.

Τὰ κελλία τῶν ὑγιῶν πρέπει νὰ ἐνόνωσι τοὺς ἐξῆς ὅρους.

1ον. Αἱ διαστάσεις αὐτῶν θέλουσιν εἶσθαι τοῦλάχιστον 4 μέτρα μήκους 2,50 πλάτους καὶ 3 ὕψους, ἥτοι χωρητικότητος 30 κυβικῶν μέτρων ἀέρος.

2ον. Οἱ τοῖχοι τῆς διαχωρίσεως θέλουσι κατασκευασθῆ οὕτως, ὥστε νὰ ἐμποδίζηται πᾶσα συγκοινωνία μετὰ τῶν κελλίων.

3ον. Θὰ ἀερίζωνται ταῦτα, θερμαίνωνται, φωτίζωνται, θὰ ἔχωσιν ἀποπατικὴν συσκευὴν καὶ ἀνάλογον εἰς πόσιν καὶ καθαριότητα ὕδωρ, καὶ ἂ ἐν τοῖς ἐπομένοις θέλει ἀναπτυχθῆ.

4ον. Θὰ ληφθῆ τεχνικὴ πρόνοια, ὅπως δύνηται ὁ φυλακισμένος νὰ εἰδοποιῆ τὸν φύλακα τῆς ὑπηρεσίας, νύκτα τε καὶ ἡμέραν, καὶ ὅπως ἐνεργῆται ἐπιτήρησις ἐντὸς τοῦ κελλίου του, χωρὶς οὗτος νὰ τὸ ἐννοῆ.

β'. Κελλία τῶν ἀσθενῶν.

Ἀπαιτεῖται ὁ προσδιορισμὸς ἀριθμοῦ τινος κελλίων διὰ τὴν θεραπείαν τῶν ἀσθενῶν φυλακισμένων, τοῦ ὁποίου ἡ ἀναλογία, σχετικῶς πρὸς τὸν ὅλον ἀριθμὸν τῶν κρατουμένων, θέλει εἶσθαι ὡς τοῖς 0]0 περίπου, χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι ποτὲ ὀλιγώτερον τοῦ ἐνὸς δι' ἕκαστον φύλον.

Τὰ νοσοκομικὰ κελλία πρέπει νὰ εἶναι μεγαλείτερα τῶν συνήθων, χωρητικότητος 40 μέχρι 45 κυβικῶν μέτρων, καὶ οὕτω πῶς διατεθειμένα, ὥστε νὰ δύνηται φορεῖον νὰ πλησιάζῃ εἰς αὐτά.

Πρέπει νὰ ληφθῆ κατὰ τὸ δυνατόν φροντίς, ὥστε νὰ εὐρίσκωνται τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος κελλία καλῶς ὑπὸ ἔποψιν ὑγιεινῆν ἐκτεθειμένα, ἐν δὲ ταῖς μεγάλαις φυλακαῖς πρέπει νὰ κεῖνται πλησίον ἀλλήλων, σχηματίζοντα χωριστὸν τμήμα, ἐν τῷ ὁποίῳ προσδιορίζεται κελλίον ἰδιαίτερον διὰ τὰς ἐπισκέψεις τοῦ ἱατροῦ.

γ'. Κελλία τῶν ποινῶν.

Τὰ κελλία τῶν ποινῶν πρέπει νὰ τοποθετηθῶσι καὶ νὰ κατασκευασθῶσιν οὕτως, ὥστε οἱ ἐν αὐτοῖς κρατούμενοι νὰ μὴ εἶναι δυνατόν νὰ ἀκουσθῶσιν ὑπὸ τῶν ἄλλων φυλακισμένων. Θὰ κλείωνται ταῦτα διὰ δύο θυρῶν, ἀπεχουσῶν ἀπ' ἀλλήλων ἐν μέτρον περίπου· ἡ ἐσωτερικὴ θύρα θὰ ἔχῃ μίαν θυρίδα διὰ τὴν τροφοδοσίαν καὶ μίαν ὀπήν διὰ τὴν ἐπιτήρησιν. Τὸ παράθυρον θὰ ἔχῃ κινητὸν παραθυρόφυλλον διὰ τοῦ ὁποίου, κατὰ βούλησιν, δύναται τὸ κελλίον νὰ καταστῆ ἐντελῶς σκοτεινόν.

Ἡ ἀναλογία τῶν κελλίων τούτων θέλει εἶσθαι 2 τοῖς ο]ο ἐπὶ τοῦ πληθουςμοῦ τῆς φυλακῆς, πάντοτε δὲ τοῦλάχιστον ἐν δι' ἕκαστον φύλον, καὶ ἐν τῇ μικροτέρᾳ ἔτι φυλακῇ.

δ'. Κελλία ἐρεύνης.

Τὰ πλησίον τῶν δωματίων τῆς ἐπιτηρήσεως συνεχόμενα κελλία θέλουσι χρησιμεύει κατὰ προτίμησιν ὡς κελλία ἐρεύνης, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θὰ ὑπάρχη μία θυρὶς ἐπὶ τοῦ μεσοτοιίχου. Τὰ κελλία ταῦτα δύνανται νὰ ᾧσι διπλᾶ κατὰ τὸ μέγεθος, ὅπως χωρῶσι ἐν ἀνάγκῃ δύο πρόσωπα.

IV. Ἐσωτερικὴ διευθέτησις τῶν κελλίων.

α'. Κελλία τῶν ὑγιῶν.

Ἡ ἐσωτερικὴ διευθέτησις τῶν κελλίων θέλει γίνεαι κατὰ τοὺς ἐξῆς ὁρισμούς.

1ον. Ἡ θύρα θὰ ἀνοίγῃ πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν τῶν κελλίων· θὰ εἶναι δὲ σιδηρωμένη οὕτως ὥστε, ἀνοιγομένη, νὰ προσαρμόζῃται ἐντελῶς ἐπὶ τοῦ τοίχου τῆς στοᾶς, χωρὶς νὰ εἶναι δὲ ποτὲ μικροτέρα τῶν 2 μέτρων κατὰ τὸ ὕψος καὶ 75 ο]ο τὸ πλάτος.

[Θὰ ἔχῃ θυρίδα τροφοδοσίας, ἐπιστρωμένην ἐσωτερικῶς δι' ἰσχυροῦ ζιγκου ἢ διὰ σιδηρᾶς πλακῶς γαλβανιμένης, εὐρισκομένην εἰς 1,30 μέτρ. ἄνω τοῦ ἐδάφους, ἔχουσαν 0,16 μ. ὕψος καὶ 0,20 πλάτος, ἀνοιγομένην δὲ ἐπὶ τοῦ κάτω

ἄξονος εἰς τρόπον σχηματίζοντα τραπέζοειδὲς ἀθάκιον πρὸς τὰ ἔξω.

Μία ὀπή πρὸς ἐπιτήρησιν θὰ γίνῃ ἄνω τῆς θυρίδος ταύτης, κλειομένη διὰ ὑέλου ἢ διὰ μεταλλικοῦ πλέγματος διαφανοῦς, καὶ ἔχουσα πυκνὸν καὶ στερεὸν κάλυμμα ἀνοιγοκλειόμενον ἔξωθεν.

Τὸ κλειθρον πρέπει νὰ ἔχῃ ὀδόντα σταματήσεως, ἵνα μὴ δύνηται ὁ φυλακισμένος νὰ κλείσῃ τὴν θύραν μετὰ τὴν εἴσοδον τοῦ φύλακος.

Πάντα τὰ κλειθρα τῶν κελλίων θὰ ἀνοίγωνται διὰ τῆς αὐτῆς κλειδός. Διὰ τὸ τμήμα ὅμως τῶν γυναικῶν πρέπει νὰ ὑπάρχη ἰδιαιτέρα κλεῖς.

2ον. Τὸ παράθυρον, ὃν ἐξ ὑέλου ραβδωτῆς, θὰ τοποθετηθῇ οὕτως, ὥστε νὰ ἔχῃ μὲν ὁ φυλακισμένος ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον φῶς καὶ ἀέρα, χωρὶς νὰ δύνηται ὅμως νὰ βλέπῃ εἴτε ἐντὸς τῶν αὐλῶν καὶ τῶν περιπατηρίων, εἴτε ἐκτὸς τῆς φυλακῆς. Πρέπει νὰ τίθῃται δύο μέτρα τοῦλάχιστον ἄνω τοῦ ἐδάφους καὶ νὰ ἔχῃ 1,20 μ. πλάτος ἐπὶ 0,70 μ. ὕψους περίπου. Ὁ μηχανισμὸς του πρέπει νὰ διευκολύνῃ τὸ ἐξ ὀλοκλήρου ἀνοιγμὰ του, δυναμένης τῆς πρὸς τοῦτο ἐργασίας νὰ καταβληθῇ ὑπὸ τοῦ φυλακισμένου.

Ἐξωθεν τὸ παράθυρον θὰ ἔχῃ ἰσχυρὰς ράβδους σιδηρᾶς διὰ πάσης μετὰ τοῦ κτιρίου στερεώσεως. Αἱ ράβδοι αὗται θὰ εἶναι καθέτως τεθειμέναι καὶ στερεωμέναι δι' ἄλλης ράβδου ὀριζοντεῖως τεθειμένης· τὰ μεταξὺ τῶν καθέτων κενὰ οὐχὶ μεγαλείτερα τῶν 8 ἢ 20 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου.

3ον. Ἐκαστον κελλίον θὰ ἔχῃ εἰδοποιητικὸν μηχανισμόν, δι' οὗ ὁ φυλακισμένος νὰ δύνηται νὰ προσκαλῇ τὸν φύλακα. Ἐνῶ δὲ ὁ μηχανισμὸς οὗτος θὰ κινῆ σήμαντρον κοινὸν εἰς ὅλον τὸ τμήμα, ταυτοχρόνως θέλει ἐξάγει ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ τοίχου πλάκα, χρησιμεύουσαν ὡς σημεῖον.

4ον. Τὰ ἐπιπλα τῶν κελλίων θὰ συνίστανται ἐκ μιᾶς κλίνης, μιᾶς πινακίδος, ἐνὸς καθίσματος μετὰ ράχως, καὶ μιᾶς θέσεως.

Ἡ κλίνη θὰ εἶναι προσηλωμένη εἰς τὸν τοῖχον καὶ κατὰ τὸ σχέδιον, τὸ ὁποῖον ἡ διοίκησις θέλει παραδεχθῆ.

Ἡ πινακίς, ἀποτελοῦσα τράπεζαν θὰ εἶναι ἐπίσης προσηλωμένη ἐπὶ τοῦ τοίχου, ἀλλ' εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἢ ἀνύψωσίς της· θὰ ἔχῃ μέγεθος τοῦλάχιστον 0,60 ἐπὶ 0,50 τοῦ μέτρου· τὸ ὀπίσθιον μέτωπόν της θὰ εἶναι χρώματος μαύρου, ἵνα χρησιμεύῃ καὶ ὡς πίναξ διὰ τὰ γυμνάσματα τῆς γραφῆς καὶ τῆς ἀριθμῆσεως.

Τὸ κάθισμα θὰ εἶναι πλησίον τῆς τραπέζης καὶ θὰ συνδέεται δι' ἀλύσεως.

Ἡ θέσις θὰ εἶναι πλησίον τῆς θύρας 1,50 μ. περίπου ἄνω τοῦ ἐδάφους, εἴτε εἰς τινὰ γωνίαν τοῦ κελλίου, εἴτε εἰς τινὰ πλευρὰν τοῦ ἐσωτερικοῦ τοίχου, μικρᾶς οὔσα πάντοτε διαστάσεως καὶ ἀποτελουμένη ἐκ δύο πινακίδων.

ὑπὸ τὴν κατωτέραν πινακίδα τῆς θέσεως θὰ τεθῶσι τρεῖς κρεμαστῆρες, ἱκανῶς ἀνίσχυροι ὅπως μὴ δύνωνται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς αὐτοχειρίαν δι' ἀγχόνης.

β'. Κελλία τῶν ἀσθενῶν.

Τὰ ἐπιπλα τῶν νοσοκομικῶν κελλίων θὰ ἀποτελῶνται ἐκ μιᾶς κλίνης σιδηρᾶς, μιᾶς κινητῆς τραπέζης καὶ ἐνὸς ἀνακλίντρου· τὸ σχοινίον διὰ τὸ σήμαντρον θὰ εἶναι πλησίον τῆς κλίνης τοῦ ἀσθενοῦς.

γ'. Κελλία τῶν ποινῶν.

Ἡ συνήθης κλίνη ἐν ταῖς κελλίοις τῶν ποινῶν θὰ ἀντικατασταθῆ ὑπὸ στρατοπεδευτικῆς ξυλίνης κλίνης, στερεῶς προσηλωμένης εἰς τινὰ γωνίαν τοῦ κελλίου. Τὸ κινητὸν ἀγγεῖον θὰ περιέχεται ἐντὸς ξυλίνου κιβωτίου ἀκινήτου, ἀνοίγοντος πρὸς τὸν διάδρομον.

16. Θέρμανσις.

Θέλει ληφθῆ φροντίς διὰ τὴν θέρμανσιν τῶν κελλίων, ὥστε ἡ θερμοκρασία των νὰ εἶναι κατ' ἐλάχιστον ἕρον 13 βαθμῶν, οἷαδῆποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐξωτερικὴ θερμοκρασία.

Ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς θερμοκρασίας τῶν κελλίων τῶν ἀσθενῶν θὰ εἶναι 15 βαθμοί.

Ἐν ταῖς μεγάλαις φυλακαῖς ἢ θέρμανσις θὰ ἐνεργῆται διὰ θερμογῶγῶ, εἴτε ἀπὸ θερμοῦ ὕδατος εἴτε ἀπὸ ἀτμοῦ, κατὰ προτίμησιν δὲ ἀπὸ θερμοῦ ἀέρος. Οἱ σωλήνες θὰ εἶναι τεθειμένοι ἄνω τοῦ ἐδάφους τῶν κελλίων, περιεκλεισμένοι ἐντὸς κιβωτίου σιδηροῦ τρυπημένου μετὰ καλύμματος κινητοῦ, εἰς τρόπον διευκολύνοντα τὰς ἐπισκευὰς. Πρέπει δὲ νὰ εἶναι οὕτω πῶς διατεθειμένοι, ὥστε νὰ μὴ χρησιμεύωσιν ὡς μέσον ἐπικοινωνίας μεταξύ τῶν κρατουμένων, ἀπὸ κελλίου εἰς κελλίον.

Εἰς τὴν μίαν ἄκρην τοῦ περιέχοντος τοὺς σωλήνας κιβωτίου θὰ τοποθετηθῆ ὀπή, διὰ τῆς ὁποίας θὰ εἰσέρχεται ἡ θερμότης ἐν τῷ κελλίῳ, πρὸς τὴν ὀπήν δὲ ταύτην θὰ ἀντιστοιχῆ ἐντομὴ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ τοίχῳ χρήσιμος διὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ καθαροῦ ἀέρος· τὸ ἄνω τοῦ κιβωτίου πρέπει νὰ εἶναι, ὅσον τὸ δυνατόν ἐπικλινέστερον.

Ἐν ταῖς μικραῖς καὶ ταῖς μετρίαις φυλακαῖς πρέπει νὰ ἐπιδιώκηται τὸ ἀπλούστερον καὶ εὐθηνότερον σύστημα, ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ τῆς φυλακῆς, τῶν εὐκολιῶν τὰς ὁποίας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον παρέχει ὁ τόπος, καὶ τοῦ κλίματος τῆς χώρας ἐν ᾗ πρόκειται νὰ οἰκοδομηθῆ ἡ φυλακή. Οἱ ἀρχιτέκτονες δὲν πρέπει νὰ λησμονῶσι, ὅτι πολλάκις ἐλίγων μόνον κελλίων εἶναι ἀναγκαῖα ἢ θέρμανσις.

Αἱ προεκτεθεῖσαι διατάξεις δὲν ἀποκλείουσι τὴν μελέτην τῆς διὰ φωταερίου θέρμανσεως.

17. Ἀερισμός.

Ἐκεῖ ὅπου, ἀνεξαρτήτως τοῦ φυσικοῦ ἀερισμοῦ τοῦ γινομένου διὰ τοῦ ἀνοίγματος τοῦ παραθύρου, ἀπαιτεῖται ἡ ἐπικουρία καὶ τοῦ τεχνητοῦ ἀερισμοῦ, πρέπει οὗτος νὰ ἀποκτᾶται, ὅσον τὸ δυνατόν, ἐνεργητικῶς καὶ συγχρόνως οικονομικῶς. Διὰ τὰς μεγάλας φυλακὰς, τὰς θερμαινομένας διὰ θερμογῶγῶ, συσταίνονται αἱ ἀκόλουθοι ὁδηγίαι.

Ὁ ἀερισμὸς συνδυάζεται μετὰ τῆς θέρμανσεως εἰς τρόπον ὥστε νὰ προμηθεύηται εἰς τὰ κελλία ἀῆρ ψυχρὸς ἢ θερμὸς, ἀναλόγως τῆς ὥρας τοῦ ἔτους. Ἐκτελεῖται δὲ διὰ μέσου

δύω ἀγωγῶν, ἐξ ὧν ὁ εἰς χρησιμεύει πρὸς εἰσαγωγὴν καθαροῦ ἀέρος καὶ ὁ ἕτερος πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ μεμολυσμένου. Ὁ τελευταῖος ἀγωγὸς ἐντίθεται εἰς τὸ πάχος τοῦ τοίχου, ἀντικρυ τοῦ μέρους, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου εἰσέρχεται ὁ ἀήρ καὶ ἡ θερμότης· ἔχει δὲ δύο ὁπὰς μετ' ἐπιστόματος, τὴν μὲν ἐπὶ τῆς γραμμῆς τοῦ ἐδάφους τοῦ κελλίου, τὴν δὲ ἐκεῖ ἔνθα ἀρχίζει ὁ θόλος τοῦ κελλίου καὶ ἀπολήγει, κατὰ τὴν ἄνω ἄκραν αὐτοῦ, εἰς ὀριζόντιον συναγωγέα κείμενον ὑπὸ τὴν ὀροφὴν καὶ διεκβάλλοντα εἰς καπνοδόχην κάθετον, τὴν ὁποῖαν διασχίζει ἡ καπνοδόχῃ τοῦ θερμαγωγοῦ.

18. Φωτισμός.

Ἡ φυλακὴ θὰ φωτίζεται καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ μέρη ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐπιτηρήσεως, καὶ εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἕκαστος φυλακισμένος νὰ δύνηται νὰ ἐργάζεται τὸ ἑσπέρας ἐν τῷ κελλίῳ του.

Ὁ φωτισμὸς θὰ γίνηται διὰ φωταερίου ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει τοιοῦτον. Οἱ σωλήνες θὰ τίθενται εἰς τὴν στοᾶν ἐκάστης πτέρυγος καὶ θὰ εἶναι ἀσκεπεῖς. Θὰ ληφθῶσι δὲ τὰ ἀνήκοντα μέτρα, ἕπως μὴ δύνωνται οἱ φυλακισμένοι νὰ τοὺς βλάπτωσιν.

Ἐντὸς ἐκάστου κελλίου θὰ ὑπάρχη ἄνω τῆς τραπέζης φωταερικὸς φανὸς εἰς τὸ ἄκρον καμπύλου σελέχους, ἔχων δύο στρόφιγγας, ἐξ ὧν ὁ μὲν παρὰ τὴν θύραν ἐπὶ τῆς στοᾶς, ὁ δὲ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ κελλίου πρὸς χρῆσιν τοῦ φυλακισμένου.

Ὁ φωτισμὸς τῶν στοῶν θὰ εἶναι ἀνεξάρτητος ἀπὸ τοῦ τῶν κελλίων.

19. Ὑδρονομία.

Πρέπει νὰ εὐρεθῆ τρόπος ὥστε ἡ φυλακὴ νὰ ἔχη τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ διὰ τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας, ἀναλόγως τῶν τόπων, καὶ πάντοτε ὅσον ἔνεστιν ἀφθονώτερον.

Καθ' ὅλας τὰς πόλεις, ἐν αἷς ὑπάρχει γενικὸν σύστημα ὑδρονομίας, πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῆ τοῦτο διὰ μεταφορᾶς τοῦ ὕδατος εἰς τὴν φυλακὴν καὶ εἰς τὰ κελλία, ἅτινα θὰ

ἐφοδιασθῶσι διὰ μικρῶν λεκανῶν ἀκινήτων, ἐκ μετάλλου μιλτωμένου, ἐπιτηδείων εἰς τὴν καθαριότητα. Ἡ κένωσις τῶν ὑδάτων θὰ ἐνεργῆται διὰ σωλήνος, ἔχοντος φραγμὸν καὶ ἐκβάλλοντος εἰς τὸν γενικὸν τῆς φυλακῆς ὀχετόν.

Ὅπου δὲν ὑπάρχει σύστημα ὑδρονομίας, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν μικρῶν φυλακῶν, ἀρκεῖ ἡ χρῆσις κινήτων ἀγγείων.

20. Ἀποπατικοὶ μηχανισμοί. — Κένωσις αὐτῶν.

Ἐντὸς ἐκάστου κελλίου θὰ ὑπάρχη ἐν κινήτων ἀγγεῖον, κατὰ τὸ σχέδιον, τὸ ὁποῖον θέλει παραδεχθῆ ἡ Διοίκησις. Θὰ τίθηται τοῦτο πλησίον τῆς θύρας, ἐντὸς κοιλώματος τοῦ τοίχου, ἀεριζομένου διὰ μικροῦ σωλήνος, ὅστις θὰ συνδέηται, κατὰ τὰς περιστάσεις, μετὰ τοῦ γενικοῦ συστήματος τοῦ ἀερισμοῦ τῆς φυλακῆς.

Ἐν τοῖς σημαντικωτέροις καταστήμασι φυλακῶν, ἐὰν τὰ ἀγγεῖα δὲν μεταφέρωνται καὶ δὲν κενοῦνται ἐκτὸς τοῦ κρατητηρίου, θὰ μεταχειρίζωνται διὰ τὴν κένωσιν, καθ' ἕκαστον πάτωμα, ἐντὸς θαλαμίσκου κειμένου εἰς τὴν ἄκραν τῆς στοᾶς, ἀγωγὸν μετὰ ὑδραυλικοῦ καλύμματος. Ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τῶν τοίχων τοῦ χωρίσματος τούτου πρέπει νὰ εἶναι κεκαλυμμένη διὰ σμαλτώδους ἢ ἀδιαπεράστου ὕλης, δυναμένης νὰ διατηρῆται ἐν διαρκεῖ καθαριότητι· τὸ ἔδαφος ἀδιαπεράστον ἐπίσης· ἀερισμὸς ἰσχυρὸς· αἱ ἀκαθαρσίαι θὰ πίπτωσι διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἀγωγοῦ εἰς ὑπόνομον συγκοινωνοῦντα μετ' ἐκείνου τῆς πόλεως ἢ μετὰ λάκκου κειμένου ἐκτὸς τῆς φυλακῆς. Ἡ δὲ σύστημα τοῦτο δὲν ἀποκλείει τὸ τῶν ἀκινήτων καθισμάτων, συγκοινωνούντων διὰ κεκλιμένων σωλήνων μετὰ τοῦ λάκκου ἢ τοῦ γενικοῦ ὀχετοῦ τῆς φυλακῆς, εἰς ὅσα μέρη ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι προτιμωτέρα.

21. Περιπατητήρια.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸς περίπατον αὐλῶν θὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν σημαντικότητα τῆς φυλακῆς, εἰς τρόπον ὥστε ἕκαστος φυλακισμένος νὰ δύνηται νὰ περιπατῆ ἐν αὐταῖς ἐπὶ μίαν τοῦλάχιστον ὥραν καθ' ἑκάστην. Πρέπει

νά είναι τοποθετημένοι καθ' ομάδας ἐν σχήματι τροχοῦ ἢ ἀνεμιστηρίου.

Αἱ διαστάσεις αὐτῶν θὰ εἶναι 8 ἕως 12 μέτρα κατὰ μῆκος καὶ 5 μέτρα κατὰ πλάτος εἰς τὸ ἄκρον.

Ἐντὸς τοῦ κέντρου ἐκάστου συμπλέγματος περιπατητηρίων πρέπει νὰ κατασκευασθῇ σκοπιᾶ, ἵνα χρησιμεύῃ αὕτη ὡς σταθμὸς ἐπιτηρήσεως (ἐπιφυλαττομένων τῶν κανονισθέντων ἀνωτέρω, ἔσον ἀφορᾷ τὰς μικρὰς φυλακὰς, ἐν αἷς αἱ πρὸς περίπατον αὐλαὶ δύνανται νὰ ἐπιτηρῶνται ἔσωθεν). Τὸ ἔδαφος τοῦ σταθμοῦ τούτου δεόν νὰ εἶναι ὑψωμένον κατὰ 50 ἕως 60 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου ἄνω τοῦ τῶν περιπατητηρίων.

Αἱ θύραι τῶν περιπατητηρίων θὰ ἀνοίγωνται ἐπὶ τῆς σκοπιᾶς· τὸ σανίδωμα τῶν θὰ εἶναι πλήρες μετὰ θυρίδος διὰ τὴν ἐπιτήρησιν, ἢ μετὰ κινητῶν παραθυροφύλλων.

Ἡ ἄκρα ἐκάστου περιπατητηρίου θὰ περικλείηται διὰ κιγκλίδος, ἀνωθεν τῆς ὁποίας θέλει κατασκευασθῇ διὰ τὸν κακὸν καιρὸν σκέπη, κλίνουσα πρὸς τὰ ἔξω.

Τὸ ἔδαφος τῶν περιπατηρίων πρέπει νὰ ἔχῃ κλίσιν ἀρκούσαν διὰ τὴν ἐκροὴν τῶν ὑδάτων τῆς βροχῆς.

Οἱ διαχωρίζοντες τὰ περιπατητήρια τοῖχοι πρέπει νὰ ἔχωσιν ὕψος τοῦλάχιστον 3 μέτρων.

Δι' ἐκάστην ομάδα περιπατητηρίων θέλει κατασκευασθῇ ἀπόπατος παρὰ τῆ σκοπιᾶ.

Ἐν ταῖς μεγάλαις φυλακαῖς θὰ εἶναι ἰδιαίτερα διὰ τοὺς ἀσθενεῖς περιπατητήρια, μεγαλείτερα, συνεχόμενα μετὰ τοῦ νοσοκομείου, καὶ πεφυτευμένα.

22. Διάφοροι ὁδηγῆται.

Ὁ ἀρχιτέκτων θέλει διαθέσει τὴν ὁροφὴν τῆς φυλακῆς εἰς τρόπον ὥστε, ἐν ὥρᾳ κατεπειγότητος ἢ τυχαίας ὑπεραυξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φυλακισμένων, νὰ ὑπάρχωσι πρόχειροι δύο ἢ τρεῖς αἵθουσαι κοιναὶ, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν.

Ἐκτὸς τῶν προειρημένων, τὸ ὑπόγειον τοῦ καταστή-

ματος τῆς φυλακῆς θέλει χρησιμοποιηθῆ διὰ τοὺς θερμογῶγους καὶ τὰς ἀποθήκας τῶν καυσίμων ὑλῶν. Δυνατὴ ἐπίσης ἢ ἐγκατάστασις ἐκεῖ κελλίων ἐπιτηδείων πρὸς ἐργασίαν, μεγαλειτέρων τῶν συνήθων, διὰ τὰς βιομηχανίας τὰς ἀπαιτούσας ἀτμοσφαῖραν ὑδροθερμότεραν ἢ ἔκτασιν εὐρυτέραν (ὑφαντικὴ, σιδηρουργία, κλειδοποιία, ξυλουργία, κτλ).

Τὰ θεμέλια καὶ τὰ κάτω μέρη τῆς οἰκοδομῆς πρέπει νὰ κατασκευάζωνται εἰς τρόπον ἐξασφαλίζοντα ἐντελῶς τὸ ἰσόγειον ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν τῆς γῆς. Ἐν γένει τὸ ἰσόγειον πρέπει νὰ εἶναι ὑπεράνω τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐδάφους καθ' ἐν μέτρον τοῦλάχιστον, κατασκευαζόμενον δι' ὑλικοῦ ἀντικειμένου εἰς τὴν ὑγρασίαν.

Τὸ ἔδαφος τῶν κελλίων πρέπει νὰ καλύπτηται δι' ὕλης σκληρᾶς, ἢ νὰ εἶναι σανιδωμένον, ἀναλόγως τῶν μέσων τοῦ τόπου· τὰ κελλία τοῦ νοσοκομείου πρέπει νὰ ἔχωσι πάντοτε πατώματα ξύλινα.

Οἱ τοῖχοι πρέπει νὰ εἶναι ἐπιμελῶς καὶ καλῶς ἐλαιοχρωματισμένοι, τὸ δὲ φάτνωμα κεχρισμένον δι' ἀσβέστου.

Ὅσον τὸ δυνατόν, πρέπει ἐφ' ἑλῆς τῆς οἰκοδομῆς νὰ γίνηται χρῆσις ὑλικοῦ μὴ εὐφλέκτου.

Αἱ κλίμακες πρέπει νὰ προσαρτῶνται εἰς τὸ ἄκρον τῶν στοῶν, διὰ τρόπον μὴ καταλαμβάνοντος πολὺν χῶρον· διὰ τὰς βαθμίδας τῶν συνίσταται σίδηρος διάτρυτος μετὰ ξυλίνου χειραγωγοῦ.

Αἱ μεταξὺ τῶν κελλίων στοαὶ πρέπει νὰ ἔχωσι ὃ μέτρων πλάτος τοῦλάχιστον· οἱ δὲ ἐπὶ τῶν στοῶν ἐξῶσται τῶν κελλίων 0,90 μ. μεταξὺ τοῦ τοίχου καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους τοῦ δρυφράκτου.

Τὰ δρύφρακτα πρέπει νὰ ἔχωσιν ὕψος οὐχὶ ὀλιγώτερον τοῦ 1,30 μέτρου, καὶ πρέπει νὰ εἶναι τοιαῦτα ὥστε νὰ μὴ δύνηται ἄνθρωπος νὰ διέλθῃ διὰ μέσου αὐτῶν.

Οἱ διὰ τὰ ὕδατα, τὸ φωταέριον, τὰς ἀκαθαρσίας κλπ. σωλῆνες πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ὅπως ἐπισκευάζωνται εὐκολώτερον καὶ εὐθηνότερον.

Καθ' ἐκάστην στοάν θέλει ὑπάρχει μία τοῦλάχιστον ἀναβατική μηχανή.

Τὰ οἰκοδομικά ἔργα πρέπει νὰ ἐκτελῶνται μετ' ἀπλότητος καὶ οἰκονομίας· ἐπομένως ὁ ἀρχιτέκτων δέον νὰ ἀπέχη ἐντελῶς ἀπὸ παντὸς στολισμοῦ, καὶ νὰ μὴ λησμονῇ ὅτι οἰκοδομεῖ οὐχὶ μνημεῖον τέχνης· ἀπ' ἐναντίας θέλει φροντίσει εἰς πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖον ὅσον ἀφορᾷ τὴν στερεότητα, τὴν ἀσφάλειαν, τὴν ἀπομόνωσιν, τὸν κίνδυνον τῆς πυρκαϊᾶς, τὰς ἀποπείρας ἀποδράσεως ἢ τὴν αὐτοχειρίαν.

23. Τρόπος ὑποβολῆς σχεδίων,

Ὁ ἀρχιτέκτων ὀφείλει νὰ ἐπισυνάπτῃ εἰς πᾶν σχέδιον οἰκοδομικῆς νέων φυλακῶν :

1ον. Γενικὸν σχέδιον τοῦ χώρου, εἰς κλίμακα ἐνὸς χιλιοστοῦ τοῦ μέτρου κατὰ μέτρον, δεικνύον τὸ ὅλον τῶν μελετωμένων κτιρίων, μετὰ τοῦ περίξ γηπέδου ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται ταῦτα νὰ οἰκοδομηθῶσι· τὸ σχέδιον τοῦτο πρέπει νὰ συνοδεύηται ὑπὸ ἰχνογραφικῶν τομῶν, δυναμένων νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ὀρθὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ ἐδάφους.

2ον. Σχέδια τῶν θεμελίων καὶ τῶν διαφόρων πατωμάτων, εἰς κλίμακα ὅ χιλιοστῶν τοῦ μέτρου κατὰ μέτρον.

3ον. Ἰχνογραφικὰς κατὰ μῆκος καὶ διαγωνίους τομὰς, ὡς καὶ τὸ ὕψος τῆς προσόψεως κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα.

4ον. Σχέδια, εἰς κλίμακα ὅ ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου κατὰ μέτρον, τῶν κυριωτέρων οἰκοδομικῶν λεπτομερειῶν καὶ τῶν περὶ τὴν διευθέτησιν τῶν κελλίων.

5ον. Ἰπόμνημα ἐξηγοῦν τὰς ἰδέας καὶ τὰς θεωρίας, ὑφ' ὧν ἐμφορούμενος ὁ ἀρχιτέκτων συνέλαβε καὶ ἀπεφάσισε τὸ σχέδιον ἐν τῇ ὀλοκληρίᾳ αὐτοῦ καὶ κατὰ μέρη.

6ον. Ἰρμηνευτικὸς ὑπολογισμὸς τῶν ἐκτελεσθησομένων ἔργων, δεικνύων τοὺς ὄρους καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως, τὴν φύσιν, τὴν ποιότητα τοῦ ὕλικου, καὶ πάσας τὰς ἀναγκαίας πρὸς ἐκτίμησιν τῶν ἔργων προϋποθέσεις.

7ον. Καταμέτρησιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν ἔργων τούτων ἰδιαιτέρως δι' ἕκαστον μέρος τῆς οἰκοδομικῆς.

8ον. Ἐγγραφὸν συμφωνιῶν καὶ σχέδιον ὑποβολῆς τῆς ἐπιχειρήσεως.

Πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου καὶ συντομίαν τοῦ ἀναγκαίου πρὸς πλήρη μελέτην χρόνου, ὁ ἀρχιτέκτων δύναται νὰ ὑποβάλλῃ πρὸς τὴν ἀνωτέραν Διοίκησιν προκαταρκτικὸν σχέδιον, περιέχον τὸ ἐν § 1 γενικὸν σχέδιον, ὡς καὶ τὰ σχέδια τῶν διαφόρων πατωμάτων, εἰς τὴν κλίμακα τῶν 2 $\frac{1}{2}$ χιλιοστῶν τοῦ μέτρου κατὰ μέτρον.

Ὅταν τὸ προκαταρκτικὸν τοῦτο σχεδιάσμα τύχῃ τῆς ὑπουργικῆς ἐγκρίσεως, ὁ ἀρχιτέκτων ὑποβάλλει εἰς διπλοῦν πάντα τὰ ὑπὸ τῶν §§ 1 ἕως 8 ἀναφερόμενα ἔγγραφα, ἐτετυπωμένα ἐπὶ πανίου.

Θέλει ἐνεργήσῃ πάσας τὰς θεωρηθησομένας ὡς ἀναγκαίας διορθώσεις, μέχρις οὗ τὸ σχέδιόν του γίνῃ ὀριστικῶς παραδεκτόν. Τότε ἐν ἀντίτυπον τοῦ σχεδίου τούτου θέλει κατατεθῆ παρὰ τῷ γραφείῳ τῆς νομαρχίας τοῦ νομοῦ καὶ ἕτερον θέλει μείνει ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ὑπουργείου. Τὰ σχέδια ταῦτα θέλουσι συγκεντρωθῆ ἐντὸς εἰδικῶς κατασκευασμένων χαρτοφυλακίων, διὰ τὴν ἐξέλεγχσιν, ἣν κατὰ νόμον θέλει ἐνεργήσῃ ἡ διοίκησις τῶν ποινικῶν καταστημάτων, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν προσχεδιασμάτων καὶ τῶν ὀριστικῶν σχεδίων θέλει γίνῃ μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς γενικῆς ἐφορείας τῶν φυλακῶν.

24. Τροποποιήσεις τῶν ὑπαρχουσῶν φυλακῶν.

Τὰ σχέδια περὶ τροποποιήσεως τῶν ὑπαρχουσῶν νομαρχιακῶν φυλακῶν, κατὰ τὸ σύστημα τῆς μονωτικῆς φυλακίσεως, πρέπει ὅσον τὸ δυνατόν νὰ ἱκανοποιῶσι τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ παρόντος προγράμματος. Ἐξαιρετικῶν τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἐκείνων, αἵτινες, ἀφορῶσαι εἰς τὴν ἀτομικὴν ἀπομόνωσιν τῶν φυλακισμένων, εἶναι αὐστηρῶς ὑποχρεωτικά, αἱ λεπτομέρειαι τοῦ ἐσωτερικοῦ ὀργανισμοῦ, περὶ

τὴν Θέρμανσιν π. χ. τὸν φωτισμὸν, τὸν ἀερισμὸν, τὴν ὑδρονομίην κτλ. θέλουσι κανονίζεσθαι, ὡς καὶ τὰ περὶ τοῦ ναύσκου καὶ τῶν περιπατητηρίων, ὑπὸ τοὺς ὅσον τὸ δυνατὸν καλλιτέρους ὄρους, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ὑπαρχούσης ἤδη καταστάσεως τῶν πραγμάτων, τοῦ προσορισμοῦ τῆς φυλακῆς καὶ τῶν χρηματικῶν μέσων, ἅτινα δύνανται νὰ διατεθῶσιν ὑπὲρ τῶν ρηθέντων σχεδίων τῆς τροποποιήσεως τῶν φυλακῶν. Ἐὰ σχέδια πρέπει νὰ παρουσιάζονται, καὶ ἂ ἤδη ὠρίσθη ἐπὶ τῶν νέων κτιρίων τῶν φυλακῶν.

Α. Ο.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΠΡΟΝΟΜΙΟΝ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.

Ἀνεξαρτήτως τῆς ιδέας περὶ φορολογικῆς τῶν ἐπιστολῶν δεξιότητος, τὴν ὁποίαν παρατηροῦμεν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, παρ' ὅλαις ταῖς ἐπικρατεῖαις καλλιεργουμένην, καὶ ἥτις δύναται νὰ συνδυασθῇ τόσον πρὸς τὴν ἐννοίαν τῆς κυβερνητικῆς τῶν ταχυδρομείων ἐπιχειρήσεως, ὅσον καὶ πρὸς τὴν τῆς ἰδιωτικῆς αὐτῶν λειτουργίας, — ἐνδιαφέρει τὴν προκειμένην μελέτην ἢ ἔρευνα, κατὰ πόσον ἔγκειται εἰς τὴν φύσιν τῆς κυβερνητικῆς ἀποστολῆς ἢ ἐκτέλεσις βιομηχανικῶν ἔργων καὶ ἰδιαιτέρως τῶν ταχυδρομικῶν.

Ἐν πρώταις, καθόσον ἐκ τῆς ταχείας, ἐν τῇ ἰδιωτικῇ ἀλληλογραφίᾳ, κυκλοφορίας τῶν ἰδεῶν, δύναται νὰ διακινδυνεύσῃ ἢ δημοσία τάξις, οἱ ἀπολυτόφρονες νομίζουσιν, ὅτι πρόκειται περὶ ἔργου ὑψηλῆς πολιτικῆς, ἂν παρέμβῃ ἡ Κυβέρνησις ὡς γραμματοκομιστῆς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ἵνα εἰς πρώτην περίστασιν εἰσέλθῃ εἰς τὰ μυστήρια τῶν οἰκογενειῶν. Τοιαύτη ἀρχὴ ὑπενθυμίζει τὸ μέλαν γραφεῖον τοῦ

Richelieu, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ ἰσπανικὸς κηρὸς τῶν ἐπιστολῶν ἐπιτηδεῖως ἀνελύετο. Μέχρις ἀκόμη τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος ἡ ἐπιστολὴ δὲν ἠδύνατο νὰ διαβῇ τὰ ὄρια τῶν γερμανικῶν ἐπικρατειῶν, χωρὶς ἐπὶ τέλους ἐξ ἀνάγκης νὰ τεθῇ εἰς νέον περιβάλλυμα. Πόσα τῶν ἠδύνατό τις νὰ ἐνθυμηθῇ δι' ἐκείνους, οἵτινες σήμερον ἀναγινώσκουσιν ἀδιαφόρως ἐν τοῖς συντάγμασι τῶν ἐθνῶν τὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ ἀπορρήτου τῶν ἐπιστολῶν! Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἐποψίν δὲν ὑπάρχει δεινότερα προσβολὴ εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ ἡγεμόνος ἀπὸ τὴν ιδέαν ἐκείνων, οἵτινες ὑποστηρίζουσιν, ὅτι τὸ ταχυδρομεῖον εἶναι νόμημα βασιλικόν.

Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ ἑτέρα βᾶσις διὰ τὴν γραμματοκομιστικὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπιχείρησιν. Εἶναι ἡ τῆς ὠφελείας. Οὐδέποτε (λέγουσιν) οἱ ἰδιῶται, εἴτε μόνοι εἴτε συνεταιριζόμενοι, δύνανται νὰ ἐκτελέσωσι τὴν ταχυδρομικὴν συγκοινωνίαν διὰ τῆς τάξεως καὶ τῆς ἀσφαλείας, τὰς ὁποίας ἀντιπροσωπεύει ἡ ιδέα τῆς Κυβερνήσεως. Προφανῶς τὸ σύστημα τοῦτο ἐμφορεῖται ὑπὸ τῶν ἀπολύτων προστατευτικῶν δοξασιῶν. Ἐπειδὴ ὁ λαὸς δὲν δύναται νὰ διατηρήσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ταχυδρομικὴν τῆς χώρας συγκοινωνίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἐν τούτοις ἡ περαιτέρω πρόοδος αὐτοῦ, ἰδοὺ ἔρχεται ἡ ιδέα τῆς κυβερνητικῆς κηδεμονείας, ἵνα θεραπεύσῃ τὴν κοινωνικὴν ταύτην ἀνάγκην. Εἶναι ἐν τούτοις εὐκόλον νὰ ἀποδείξῃ τις, ὅτι ἡ κηδεμονεία τῶν λαῶν, ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν, συνεπλήρωσεν ἤδη τὸ στάδιόν της, καὶ ὅτι ἐν προκεχωρημένην κοινωνίᾳ οἱ ἰδιωτικοὶ τῶν σιδηροδρόμων π. χ. συνεταιρισμοὶ ὅπως μεταβιβάζουσι τὰ πολλὰ τιμιώτερα ἀνθρώπινα ὄντα, οὕτω δύνανται καὶ τὰ ἐπιστολιμαῖα καὶ ἐντυπα δημιουργήματα αὐτῶν.

Διαφέρει τὸ ζήτημα τῶν ὀπισθοδρομικῶν κοινοτήτων. Ὅπως εἰς πολλὰ ἄλλα κοινῆς ὠφελείας ἔργα, πρέπει αὐταὶ νὰ ὑποστηρίζωνται ὑπὸ τῶν προοδευτικῶν κοινοτήτων, τοιοῦτοτρόπως ἡ καθόλου πολιτικὴ ἐπιτάσσει καὶ

ἐπὶ τῆς ταχυδρομικῆς συγκοινωνίας. Ἡ ἀρχὴ «ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάτε» δὲν εἶναι μόνη εὐαγγελικὴ, εἶναι καὶ πολιτικὴ. Ὡστε συνδυασμὸς τις τῆς συνεταιριστικῆς ταχυδρομίας μετὰ τῆς κοινοτικῆς τοῦ πληθυσμοῦ ζωῆς, διὰ τοῦ μέσου τῆς φορολογίας, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀπὸ σκοποῦ. (Ἰδ. καὶ Jacob § 419 καὶ 420).

Ἡ ἰδέα ὅτι τὸ ταχυδρομεῖον ἀνήκει ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του εἰς τὸν κύκλον τῶν Κυβερνητικῶν προνομίων, χωλαίνει, καθὼς πᾶσα ἐν γένει ἡ θεωρία τοῦ προνομίου ἐν τῷ κύκλῳ τῶν ἐργατικῶν ἐπιχειρήσεων. Τὸ ἰδανικὸν τῆς οἰκονομικῆς ἐλευθερίας ἀντίκειται εἰς τὴν βάσιν τοῦ προνομίου, τὸ ὁποῖον, ἀκριβῶς εἰπεῖν, εἶναι δήμευσις τῆς πολυτιμωτέρας ἰδιοκτησίας, τὴν ὁποίαν ἐδώρησεν εἰς τὸν ἄνθρωπον ὁ δημιουργός. Εἶναι ἐργασίαι, τὰς ὁποίας δύνασθε νὰ ἐργασθῆτε, λέγει τὸ Κράτος, καὶ ἄλλαι, τὰς ὁποίας δὲν δύνασθε· μετὰξὺ τῶν τελευταίων ἐξαιρῶ καὶ τὴν ταχυδρομικήν. Θέλετε καθαρωτέραν δήμευσιν τῆς πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι φυσικῆς τοῦ ἀνθρώπου ἰδιοκτησίας; Ἐν τούτοις ἡ δήμευσις δυνατὸν μὲν ἐνίοτε νὰ συμφέρῃ εἰς πρόσκαιρα πάθη, οὐδέποτε ὅμως δύναται νὰ δικαιολογηθῆ ὡς κανονικὴ τῆς πολιτείας κατάστασις.

Ὅπως καὶ ἂν ἔγῃ, ἀπαιτεῖται ἰδιαιτέρα ἀπόφασις τοῦ νομοθέτου εἰς ἀποτελέσειν τοῦ ταχυδρομικοῦ προνομίου. Ἄρα γε ἀρκεῖ ἀπλῆ ἢ ἀπαγόρευσις τῆς ἰδιωτικῆς ταχυδρομίας ἢ εἶναι ἀναπόφευκτος καὶ ἡ νομικὴ ποινὴ; Ἐν Γαλλίᾳ ἡ φιλικὴ μεταφορὰ ἐπιστολῆς ἐκθέτει εἰς τὸν κίνδυνον πληρωμῆς προστίμου 300 φρ. (Daloz, postes 67, 70). Ἐν Ἑλλάδι τοιαύτη νομικὴ κύρωσις ἐλλείπει παντάπασιν, ἀπαντᾶται δὲ ἡ τῆς ἰδιωτικῆς ταχυδρομίας ἀπαγόρευσις ὑπὸ περιστάσει ἀξίας ἰδιαιτέρας μελέτης.

Τὸ πρῶτον σύμπτωμα τῆς συγκεντρώσεως τῶν ταχυδρομικῶν ἔργων, ἐν τῇ κυβερνητικῇ ἀποστολῇ, ἀνευρίσκειται εἰς τὰς περὶ ταχυπλόων συνθήκας καὶ διατάξεις τῆς πρώτης βασιλείας. Κατ' αὐτὰς ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς πλοι-

άρχους, τοὺς ναύτας καὶ τοὺς ἐπιβάτας, τὸ λαμβάνειν ἰδιαιτέρως γράμματα, ἐν ἄρθρῳ δὲ 22 τοῦ διατάγματος τῆς 26 Αὐγούστου 1833, ρητῶς διακηρύσσεται, ὅτι «εἰς οὐδὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταίνῃ ἐν τὸς τῆς ἐπικρατείας καταστήματα, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι νὰ συγκεντρώσῃ τὰ γράμματα καὶ νὰ τὰ στέλλῃ δι' ἄλλων εἰς τὰ μέρη τοῦ κατὰ πλοῦ ἢ διά πλοῦ τῶν ταχυπλόων ἐπὶ ποινῇ 100—500 δραχμῶν.

Ὅθεν, ὡς πρὸς τὰ μέρη τοῦ κατὰ πλοῦ καὶ τοῦ διά πλοῦ τῶν ταχυπλόων, νομοθετεῖται λίαν σαφὲς πρόνομιον. Ἄλλ' ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ παραθαλάσσια σημεῖα τῆς ἐπικρατείας, τὸ διάταγμα ἐντελῶς σιωπᾷ, ἀφίνον προφανῶς ἰσχύον τὸ κοινὸν δίκαιον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ ἐλευθερία τῆς ἐργασίας. Δύναται ὅμως νὰ ἀμφισβητηθῆ, ἂν μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς διὰ ταχυπλόων ταχυδρομίας, ἰσχύωσιν αἱ περὶ προνομίου τῆς πρώτης ταχυπλοίας διατάξεις. Ἐὰν συμβουλευθῶμεν τὰς συνθήκας τῆς ἡμετέρας Κυβερνήσεως μετὰ διαφόρων ἐπιχειρήσεων ἀτμοκινήτου συγκοινωνίας, παρατηροῦμεν τὴν αὐτὴν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ταχυπλόων, πρόνοιαν κατὰ τῆς παραδοχῆς ἰδιαιτέρων ἐπιστολῶν ἐκ μέρους πλοιάρχων, ναυτῶν καὶ ἐπιβατῶν. Ἡ πρόνοια δὲ αὕτη ὑποδεικνύει τὴν ἐν τῇ συνειδήσει τῆς πολιτείας ἐλλειψιν νομοθετικῆς τοῦ ταχυδρομικοῦ προνομίου συστάσεως, διότι ἐὰν ἦτο γενικῶς ὀργανισμένον δὲν ἀπητοῦντο αἱ ἰδιαιτέρας συμφωνίαι.

Ἄς ἴδωμεν ἐν τούτοις ἐὰν ἡ μεταγενεσττέρα ἀνάπτυξις τῆς παρ' ἡμῖν ταχυδρομικῆς νομοθεσίας συνεπλήρωσε τὸ κενόν. Δύναται αὕτη νὰ διαιρεθῆ εἰς δύο ἐποχάς, εἰς τὴν τοῦ γραμματοσήμου καὶ εἰς τὴν ἀρχαιοτέραν αὐτοῦ. Ἐν τοῖς περὶ γραμματοσήμου νεωτέροις νομοθετήμασι τὸ μόνον σχετικόν, ὅπερ ἀπαντᾶται, ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀυποβολὴν παντὸς γράμματος, ἀποσπελλομένου διὰ τοῦ δημοσίου ἢ τοῦ δημοτικοῦ ταχυδρομείου, εἰς

ταχυδρομικὸν τέλος» καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν πρὸς τοὺς ταχυδρόμους ἀπὸ τοῦ νὰ μετακομίζωσιν ἰδιαιτέρας ἐπιστολάς. Τοιαύτη εἰδικὴ πρόνοια περὶ δημοσίου καὶ δημοτικοῦ ταχυδρομείου καὶ περὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως, συνδυαζομένη πρὸς τὴν ἐντελῆ περὶ ἀπαγορεύσεως ἰδιωτικοῦ ταχυδρομείου σιωπῆν, ἐξαρτᾷ τὸ προκείμενον ζήτημα, ἐκ τῆς ἀρχαιοτέρας τοῦ γραμματοσήμου νομοθεσίας. Ἐὰν ἐσιώπησεν ὁ νεώτερος νομοθέτης, δὲν εἶναι ἀμάρτημα τὸ νὰ ἀποφεύγῃ καὶ αὐτὸς, ὅπως καὶ ὁ ἰδιώτης, τὰς παλιλογίας. Ὅθεν πρέπει νὰ ἀνατρέξωμεν μέχρι τοῦ ἔτους 1836, τὸ ὁποῖον περιέχει τὰ οὐσιωδέστερα στοιχεῖα, ἐξ ὧν δύναται ἢ νὰ κατασκευασθῇ τὸ ταχυδρομικὸν προνόμιον, ἢ ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι ἐν Ἑλλάδι ὁ νομοθέτης ἀφῆκε τὴν ταχυδρομίαν ἐλευθέραν.

Τὸ διάταγμα τῆς 26 Ἰουνίου 1836 ποιεῖται διάκρισιν μεταξὺ τόπων, ἐν οἷς ὑπάρχει τακτικὴ ταχυδρομικὴ συγκοινωνία, καὶ τόπων, ἐν οἷς δὲν ὑπάρχει τοιαύτη. Ἡ διάκρισις αὕτη εἶναι οὐσιώδης μόνον, ὅσον ἀφορᾷ τὸ πληρωτέον δικαίωμα, διότι τὰ γράμματα εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις πρέπει νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, ἂν ὑπάρχῃ τοιοῦτον ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀφίξεως· ἀλλ' εἰς τὴν πρώτην μὲν περίπτωσιν οὐδὲν πληρῶνουσιν αἱ ἐπιστολαί, ἐνῶ εἰς τὴν δευτέραν, ὅταν δηλαδὴ μετακομίζωνται μεταξὺ τόπων ἐχόντων τακτικὴν ταχυδρομικὴν συγκοινωνίαν, πληρῶνουσι τὸ ἥμισυ τοῦ κανονικοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους.

Ἡ πρόνοια αὕτη τοῦ νομοθέτου ἐκ πρώτης ὄψεως ὑποστηρίζει τὴν ἰδέαν ἀπλῆς προστασίας τοῦ κυβερνητικοῦ ταχυδρομείου, διότι οὐδαμῶς μὲν ἀπαγορεύει τὴν ἰδιωτικὴν ταχυδρομίαν μεταξὺ τόπων μὴ ἐχόντων ἤδη τοιαύτην κυβερνητικὴν, ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς τόπους τοὺς ἔχοντας ἤδη ταχυδρομεῖον κυβερνητικόν, ὑποβάλλεται ὁ ἰδιώτης ταχυδρόμος, μόνον εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἡμίσεως τέλους, ὅ-

περ θὰ ἐλάμβανε τὸ κυβερνητικὸν ταχυδρομεῖον, ἐὰν δι' αὐτοῦ μετεκομίζετο ἢ ἐπιστολή· ὥστε ἀρκεῖ νὰ εὔρεθῃ καλοθελητῆς ἰδιώτης ταχυδρόμος καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἀπαγορευτικοῦ προνομίου, οὔτε μεταξὺ σημείων τῆς χώρας συνδεομένων διὰ τακτικῆς κυβερνητικῆς ταχυδρομίας.

Ἡ ἰδέα δὲ αὕτη εἶναι τόσῳ μᾶλλον ἀκλόνητος, ὅσῳ ὁ νομοθέτης, ἵνα μὴ ὑπάρξῃ πλάνη τις περὶ τὴν κατανόησιν τῆς θελήσεώς του, ἐν τῷ ἐπομένῳ 4 ἄρθρῳ τοῦ διατάγματος τούτου, σπεύδει νὰ διακηρύξῃ ἐν γένει πρὸς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, εἴτε δηλ. πρόκειται περὶ τόπων ἐχόντων ἤδη τακτικὴν κυβερνητικὴν ταχυδρομίαν εἴτε μὴ, ὅτι τῶν περιοριστικῶν του διατάξεων, εἶναι ἐξηρημέναι αἱ ἐπιστολαὶ καὶ οἱ φάκελλοι, τὰ ὁποῖα ἤθελον ἐγγχειρίζεσθαι εἰς ἰδιώτας διὰ νὰ τὰ φροντίζωσι.

Κατόπιν τῆς ἐπιτρέψεως ταύτης, ἣτις ἀπαντᾶται καὶ εἰς μεταγενεστέρας τῆς Κυβερνήσεως ἀποφάσεις, ἐρχεται τὸ διάταγμα τῆς 4 Ἰουλίου 1836, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύει εἰς τοὺς ἐπιβάτας τῶν ταχυδρομικῶν ἀμαξῶν τὴν μετακόμισιν ἐπιστολῶν· πρόνοια, ἣτις θὰ ἦτον ὅλως περιττὴ, ἐὰν οἱ ἰδιῶται δὲν εἶχον τοιοῦτο δικαίωμα, καὶ ἡ ὁποία ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ πολὺ ἰσχυροῦ λόγου, ὅτι, ἀφοῦ αἱ ταχυδρομικαὶ ἀμαξαὶ ἦσαν δημόσιαι, ἐδικαιοῦτο ἡ Κυβέρνησις νὰ προνοήσῃ, περὶ τοῦ ὠφελιμωτέρου αὐτῆ φορτίου.

Τὸ γενικὸν ἀπὸ τῶν προεκτεθέντων συμπέρασμα εἶναι, ὅτι ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχει νομοθετικῶς καθιερωμένον, ὑπὸ τὴν κυρίαν τῆς λέξεως σημασίαν, ταχυδρομικὸν τῆς Κυβερνήσεως προνόμιον. Ὅταν ὁ νομοθέτης δὲν ἐπιβάλλῃ ποινὴν εἰς τοὺς προσβάλλοντας τὸ προνόμιον, ἐλλείπει ἐκ τούτου ὁ μεγαλείτερος τῆς ἰσχύος χαρακτήρ. Λόγος περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 226 τοῦ ποινικοῦ νόμου δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀφοῦ οὐδεὶς μὲν νόμος παρ' ἡμῶν κηρύττει τὴν ταχυδρομίαν βασιλικὸν νόμημα, αἱ ὁδηγαί

δὲ τῆς 16 Φεβρουαρίου 1836 καὶ οἱ προϋπολογισμοὶ τοῦ Κράτους, εἰς ἄλλην κατηγορίαν τοῦ δημοσίου θησαυροῦ κατατάττουσιν αὐτήν.

ΠΡΟΧΩΜΑΤΙΚΗ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ.

Αἱ βροχαὶ τοῦ ἀγρίου τῆς Ἀφρικῆς κέντρον ἐμβάλλουσιν εἰς τὸ μέγα μῆκος τῶν πηγῶν τοῦ Νείλου τὴν ἀφθονον ἐκείνην καὶ τελεσιουργὸν φυτικὴν ζωὴν, ἐξ ἧς οἱ αἰῶνες κατεσκεύασαν τὸ περίφημον τῆς Αἰγύπτου Δέλτα. Ἐὰν ὁ Νεῖλος ἤλασσε διεύθυνσιν, ἡ Αἴγυπτος θὰ μετεβάλλετο εἰς ἔρημον. Τὸ ρηθὲν, ὅτι ὁ Νεῖλος εἶναι πατὴρ τῆς Αἰγύπτου, ἀποτελεῖ πλήρη γεωγραφικὴν ἀλήθειαν.

Δὲν ἔχω σκοπὸν ἵνα ἐξηγήσω τὰ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ ἀναμνήσει τῆς ἱστορίας ἢ ἐν τῇ πράξει τῆς νῦν ἐποχῆς ἐπιτελεσθέντα ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἔργα, εἰς ἀνάπτυξιν τῶν ἐπὶ τῆς χώρας εὐεργετικῶν τοῦ Νείλου ἀποτελεσμάτων. Τὸ ὑπάρχον σύστημα τῆς ἀρδεύσεως καταλείπει τὴν κορυφὴν τοῦ Δέλτα ἐκτὸς τῆς πολυτίμου ἀνωθεν ὑδατίνης ἐπικουρίας. Πρόκειται περὶ πλείστων ἑκατομμυρίων στρεμμάτων γῆς, τὰ ὅποια ἢ ἔλλειψις τοῦ ὕδατος καταδικάζει νὰ μένωσιν ἀκαλλιέργητα· ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἕτεραι μεγάλαι ἐκτάσεις ἀτελῶς καλλιεργούμεναι, διὰ τὴν μὴ ἐπάρκειαν τοῦ ὑπάρχοντος ὕδατος.

Ἐὰν καθ' ἃ ἐπιτυχῶς ἐφηρμόσθη ἐπὶ διαφόρων ποταμῶν τῆς Ἰνδικῆς, ἠγείροντο μεγάλαι γραμμαὶ προχωμάτων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Δέλτα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀναβιβάσθῃ τὸ ὕδωρ τοῦ Νείλου, διὰ τῆς προσηκούσης ἀποκλίσεως, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, αἱ ὑδάτιναι τῆς Αἰγύπτου προμήθειαι θὰ ἦσαν ἀνάλογοι πρὸς τοὺς ἀναγκαίους ὄρους

τῆς προσδοκωμένης γεωργικῆς τελειοποιήσεως. Ἡ καλλιέργεια τοῦ βάμβακος, ἥτις προώρισται νὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν τοῦ ἀληθοῦς οἰκονομικοῦ μεγαλείου τῆς Αἰγύπτου, δὲν θὰ λάβῃ τὴν ἀρμόζουσαν αὐτῇ ἀνάπτυξιν, πρὶν ἢ ἀναβιβάσθῃ τὸ ὑπάρχον σύστημα τῆς ὑδρονομῆς εἰς τὸ ὕψος τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης.

Κατὰ τὸ 1847 ἐγένετο πρώτη τις ἀρχὴ εἰς κατασκευὴν δύο μεγάλων ἐπὶ τοῦ Νείλου προχωμάτων, κατὰ τὴν Δαμιέτην καὶ τὴν Ροσσέτην, πλάτους τὸ μὲν 540 μέτρων, τὸ δὲ 450. Ἀλλὰ τὸ ἔργον ἐγκατελείφθη μετ' ὀλίγον μεθ' ὧν τῶν σχεδίων τῆς διοχετεύσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ προχώματος συγκεντρουμένου ὕδατος, ἀπὸ μεγάλων διωρύγων εἰς μικροτέρας μέχρι τῶν ποτιστικῶν αὐλάκων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐντεῦθεν ζωοποιήσεως ὄλου τοῦ Δέλτα, διὰ τῆς καταβαινούσης ἰλύος τοῦ ποταμοῦ. Ἐπρόκειτο περιπλέον, ἵνα διατηρῆται, καὶ κατὰ τοὺς καιροὺς τῆς ξηρασίας, ἀφθονος ποσότης ὕδατος διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς καλλιεργείας.

Ἡ ἰδέα τῆς τοιαύτης διευθετήσεως τοῦ Νείλου ἐπανῆλθεν ἐσχάτως ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ οἰκονομικῆς σφαίρα. Ἐνῶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς πρώτης ἐπιχειρήσεως, περὶ τὰς 25 χιλ. ἔργατῶν ἀπητοῦντο ἐνιαυσίως, ἀνευ περαιτέρω σταθερότητος εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς, σήμερον αἱ μέγισται πρόοδοι τῆς μηχανικῆς ἀπέληξαν εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν, ὅτι 50 ἑκατομμύρια φρ. εἶναι ἀρκετὰ εἰς συμπλήρωσιν τοῦ ὄλου τῆς προκειμένης ὑδρονομῆς ἔργου.

Πρέπει τοῦτο νὰ ἐκτελεσθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἢ ἀνηκεῖ εἰς τὸν κύκλον τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ συνεταιρισμοῦ; Ἐν χώρᾳ τῆς ὁποίας ὁ ἡγεμὼν θηρεῖ μετὰ τοσοῦτου ζήλου τὸν τίτλον τοῦ ἀρχι-ἐπιχειρηματίου, τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἐρωτήσεως ἔχει τι περιττὸν· ὑποθέτω ὅμως, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι πλέον τόσον ἀφθονα τὰ ἀναγκαῖα οἰκονομικὰ ἐφόδια, ὅσον ἐπὶ ἄλλων ἔργων, πρὸ τῆς ἐπελθούσης ἐσχάτως ἐν Αἰγύπτῳ χρηματιστικῆς καταστροφῆς. Ὑπολείπονται οὕτως οἱ ἐπιχειρηματικοὶ συνεταιρισμοί, εἰς οὓς ἀρκεῖ

νά εξασφαλισθῆ ἀνάλογος χρονική περίοδος καρπώσεως δεδομένης περιφερείας, ἵνα δοθῆ τὸ λοιπὸν τῆς ζυγογονηθησομένης χώρας εἰς τὴν ἄμεσον ὠφέλειαν, ἰδιαιτέρως μὲν, ἢ τινι ἀνήκει, γενικῶς δὲ, τῇ ἐθνικῇ τοῦ τόπου οἰκονομίᾳ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΤΥΦΛΩΝ.

Ἡ παράδοσις, καθ' ἣν ὁ Τειρεσίας ἰδὼν γυμνήν τὴν Ἄθηναν ἐτυφλώθη ὑπ' αὐτῆς, δὲν ἀνήκει μόνον εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους, ἀλλ' ἔχει καὶ φιλοσοφικὴν ἔννοιαν. Παραλείπεται τὸ μαντικὸν αὐτῆς μέρος, πρὸς τὸ ὁποῖον, λέγει ὁ Ὅμηρος ὅτι παρέπεμπεν ἡ Κίρκη τὸν Ὀδυσσεῆα :

Ψυχῇ χρησομένους Θεβαλοῦ Τειρεσίαο
μόντιος ἀλαοῦ, τοῦτε φρένας ἔμπροσθε εἶσιν
τῶ καὶ τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφόνηια
οἷφ πεπνύσθαι· τοῖ δὲ σκιαὶ ἀΐττουσιν. (Ὀδυσ. Κ, 492).

Θετικώτεραι παρατηρήσεις εἰς μεταγενεστέρως ἐποχὰς ἀποδεικνύουσι τὴν ψυχὴν τῶν τυφλῶν ἀναπτυσσομένην μετ' ἐντάσεως ἰκανῆς, ὅπως ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν οὐ μόνον τῶν φιλανθρώπων ἀλλὰ καὶ τῶν μελετώντων τὰ φαινόμενα τῆς κοινωνίας, ἐκ τῆς ὄψεως τοῦ γενικοῦ κατ' αὐτὰ συμφέροντος. Ἀπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ Samuelson, τὸν ὁποῖον ἡ ἀπὸ τῆς νηπιακῆς ἡλικίας τυφλωσις δὲν ἐμπόδιζε ἵνα διαπρέπῃ ὡς καθηγητῆς τῶν μαθηματικῶν ἐν Cambridge μέχρι τῶν 36,000 τυφλῶν τῆς Αὐστρίας ἐν ἔτει 1818, τῶν 37,652 τυφλῶν τῆς Γαλλίας ἐν ἔτει 1851, καὶ τῶν ἀναλόγως εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη ὁμοτύχων αὐτῶν, ὑπάρχει σύνδεσμός τις, τοῦ ὁποίου τὴν περαιτέρω ἔννοιαν παρέχει ἡ

σειρὰ ἀφ' ἑνὸς τῶν τυφλῶν ἐπιστημοτήτων, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἀπανταχοῦ σχεδὸν τῆς πεπολιτισμένης οἰκουμένης ἰδρυθέντων εἰδικῶν, διὰ τοὺς τυφλοὺς ἐκπαιδευτηρίων.

Τὸ ἀρχαιότερον τούτων καὶ ἐν γένει τὰ σχετικὰ ὑποδείγματα ἀνήκουσιν εἰς τὴν Γαλλίαν. Τὸ πρῶτον ἐν Παρισίοις ὑπὲρ τῶν τυφλῶν καθιδρύμα (Quinze-Vingts (15×20=300) ἀνάγεται εἰς τὸ ἔτος 1254. Ἀλλ' ἡ ἐπινόησις τῆς ἐκπαίδευσως τῶν τυφλῶν ἀνήκει εἰς τὸν παρελθόντα αἰῶνα, καθ' ὃν ὁ Haüy ἐθεμελίωσε τὸ σύστημά του ἐπὶ τῆς ἐπομένης βάσεως : «ἐὰν ὁ τυφλὸς διαγινώσκῃ τὰ ἀντικείμενα ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ἐπιφανειῶν των, τίνος ἕνεκα δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ διακρίνῃ τὸ α τοῦ φ, ἐὰν τὰ γράμματα ταῦτα καθίσταντο αἰσθητὰ εἰς τὴν ἀφήν ; »

Ἡ βᾶσις αὕτη ὑπῆρξε λίαν γόνιμος, διότι ἐπ' αὐτῆς ἀνεπτύχθη ἡ τῶν τυφλῶν ἐκπαίδευσις, εἰς βαθμὸν προκαλοῦντα τὴν ἐκπληξιν. Ἐπὶ κεφαλῆς ἴσταται ἡ ἐν Παρισίοις Σχολὴ τῶν τυφλῶν (1784), ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐμορφώθησαν διακεκριμένοι ἐπιστήμονες, μουσικοὶ καὶ τεχνῖται, διδάσκουσι δὲ νῦν, τὸ πλεῖστον, καθηγηταὶ τυφλοὶ, πρὸς μερικὴν διάψευσιν τοῦ ἀρχαίου λογίου «τυφλὸς τυφλὸν ὀδηγεῖ». Ἀκολούθως ἔρχονται ὁμοειδῆ καθιδρύματα ἐν Λονδίῳ (1799), ἐν Βερολίῳ (1806), Ἀμστερδᾶμ (1808), Δρέσδη (1809), Ζουρίχη (1810), Κοπενάγη (1811), κλπ.

Πρὸς γενικὴν κατανόησιν τοῦ προκειμένου ἐκπαιδευτικοῦ μηχανισμοῦ, ἀρκεῖ ἡ παρατήρησις, ὅτι περιλαμβάνει πᾶσαν ἐπιστήμην καὶ τέχνην, εἰς ἐκμάθησιν τῆς ὁποίας δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ὄρασις, ἢ δύναται αὕτη νὰ ἀναπληρωθῆ ἀπὸ αἰσθήσεως ἑτέρας. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν γραμματικὴν ἐκπαίδευσιν, τὸ ἐπόμενον ἀλφάβητον ἐπενοήθη ὑπὸ τοῦ τυφλοῦ καθηγητοῦ Braille, καὶ πρέπει νὰ ἐννοηθῶσι τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς ἕκαστον γράμμα σημεῖα ὡς ἀπλαῖ ἐξοχαί, τὰς ὁποίας προξενεῖ μὲν ἐπὶ χονδροῦ χάρτου, εἰς μείζονας διαστάσεις, ἢ πίεσις ἀναλόγων τύπων μεταλλικῶν, δύναται δὲ νὰ διακρίνῃ ὁ τυφλὸς διὰ τῆς λεπτυνομένης ἀφῆς του.

·	·	·	·	·	·	·	·	·	·
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j
·	·	·	·	·	·	·	·	·	·
k	l	m	n	o	p	q	r	s	t
·	·	·	·	·	·	·	·	·	·
u	v	x	y	z	æ	ç	·	w	·

Παραλείπω τὰ τονούμενα γράμματα καὶ τὰ διάφορα γραφικὰ σημεῖα, τὰ ὅποια δι' ἀναλόγων πρὸς τοὺς ἀνωτέρω τύπων ἐκδηλοῦνται ἐπὶ τοῦ χάρτου. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀριθμοὺς 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0, σημειοῦνται οὗτοι κατὰ σειράν, διὰ τῶν πρώτων δέκα γραμματικῶν σιγμάτων, διακρινομένης ἐκάστης ἀριθμητικῆς ομάδος διὰ τοῦ σημείου ∴ προτιθεμένου αὐτῆς.

Ἐν τῇ Παρισινῇ Σχολῇ τῶν τυφλῶν ἐκπαιδεύονται 250 ἀτυχεῖς παῖδες, συντηρούμενοι δι' ὑποτροφῶν τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ νομοῦ, τῶν φιλανθρωπικῶν συνεταιρισμῶν, καὶ τῶν οικογενειῶν. Αἱ πρώται ὑπολογίζονται εἰς 120 καὶ ὑποδιαιροῦνται εἰς ἡμισείας καὶ τριῶν τετάρτων, διαμοιραζόμεναι κατὰ $\frac{2}{3}$ πρὸς τὸ ἄρρεν φύλον καὶ κατὰ $\frac{1}{3}$ πρὸς τὸ θῆλυ. Αἱ δεύτεραι καὶ τρίται ὑποτροφίαι τιμῶνται φρ. 600 κατ' ἔτος, αἱ δὲ οικογενειακαὶ φρ. 1000. Αἱ σπουδαὶ διαρκουσι ὀκταετίαν.

Ἡ ἐν Λονδίνῳ Σχολὴ τῶν τυφλῶν ὑποδομήθη ἀπὸ ἰδιωτικῶν εἰσφορῶν καὶ συντηρεῖται ἀπὸ τοιούτων. Δὲν εἶναι δεκτοὶ παῖδες μικροτέρας ἡλικίας τῶν 12 ἐτῶν. Μεταξὺ δὲ τῶν διδασκομένων αὐτοῖς τεχνῶν διακρίνονται ἡ καλαθοποιία, ἡ ὑποδηματοποιία, ἡ πλεγματοποιία, ἡ γραμματοποιία κλπ. Ὑπολογίζεται δὲ εἰς 60 χιλ. δρ. ἡ ἐνιαυσία παραγωγὴ τοῦ καταστήματος τούτου, χρησιμεύουσα εἰς τὴν συντήρησίν του.

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.

Ὁ περὶ συμβολαιογράφων θεσμὸς ἀνήκει εἰς πρακτικωτάτην τοῦ νομοθέτου ἐννοίαν. Εἶναι μὲν δύσχρηστος ἐν τῇ ὁσημέραι ἐπιταχυνομένη ζωῇ τῶν κοινωνιῶν, ἀποτελεῖ ὅμως τοιαύτην στερεότητα καὶ ἀκρίβειαν εἰς τὰς συναλλαγὰς, ὥστε ἀφεύκτως τὰ στοιχεῖα ταῦτα, πρὸς πᾶσαν τοῦ πολιτισμοῦ περίοδον, δύνανται νὰ συνδυασθῶσιν. Ὁ θεσμὸς οὗτος ἀπαντᾷται ἀπὸ τῆς ἐν Ρώμῃ τελειότερας τοῦ ἀστυκοῦ δικαίου ἀναπτύξεως, καθ' ἣν ἐνωρὶς ἐπενοήθησαν οἱ tabularii, ἀποτελοῦντες σωμάτεϊα ἰδιαίτερα καὶ ἔχοντες διάμεσον τινα χαρακτῆρα, μεταξὺ κοινοῦ γραφέως καὶ ὑπὸ δημόσιον ἔλεγχον ὑπαλλήλου. Ἀπὸ τοιαύτης ἀρχῆς προαγόμενος, ἀπὸ τοῦ μεσαιῶνος καὶ ἐντεῦθεν, ὁ συμβολαιογραφικὸς θεσμὸς, συνεπληρώθη εἰς τὴν ἐπιστημότητα, μεθ' ἧς αἱ νεώτεραι νομοθεσίαι περιέβαλον αὐτὸν, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐλαττώσεως τῶν δικαστικῶν ἐρίδων ἀποβλέπουσαι.

Παρ' ἡμῶν ἀνετέθη εἰς τοὺς συμβολαιογράφους ἡ ἐντὸς τῆς τεταγμένης αὐτοῖς περιφερείας σύνταξις πάσης νομικῆς πράξεως εἴτε ἀπὸ νομοθετικῆς ἀνάγκης, τὴν ὅποιαν οὐδεὶς δύναται νὰ παρέλθῃ ἂν κατὰ σκοπὸν ἔχη νὰ κατάρτισῃ ἔγκυρον ἐνοχῆν, ὡς ὅταν πρόκειται περὶ προικδοσυμφώνου, δωρεᾶς, ὑποθήκης, διανομῆς, δημοσίου πλειστηριασμοῦ, κατατάξεως δανειστῶν, δικαστικῆς ἀπογραφῆς, δικαστικῆς πληρεξουσιότητος, ἀνωνύμου ἐταιρίας, μεταβιβάσεως ἀκινήτου, — εἴτε ἀπὸ ἀτομικῆς θελήσεως, ὅταν ὁ συναλαττόμενος θέλει νὰ περιβάλῃ τὰς πράξεις του, διὰ τῆς ἐπιστημότητος τῆς Ἀρχῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων κατατακτέον καὶ τὴν ἐπὶ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων θεωρησίν τοῦ συμβολαιογράφου, ἐξ ἧς ταῦτα λαμβάνουσι βεβαίαν χρονολογίαν. Τὰ συμ-

βολαιογραφικά έγγραφα, ὅσα ἀναγνωρίζουσι δικαιώματα ἀπαιτητὰ καὶ ἐκκαθαρισμένα, ἐκτελῶνται ὅπως καὶ αἱ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων.

Ἡ τελευταία νομοθεσία ἐκανόνισεν ὡς ἑξῆς περὶ τοῦ διορισμοῦ, τῆς παύσεως καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι συμβολαιογράφων. Καὶ ὁ μὲν διορισμὸς ἀφέθη, ὡς ἦτο ἀπ' ἀρχῆς, εἰς τὴν Κυβέρνησιν· ἐτάχθησαν ὅμως ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ ἀπὸ 4 Ἰανουαρίου 1878 ΧΞΓ' νόμου προσόντα, ἐκτὸς τῆς εἰκοσιπενταετοῦς ἡλικίας, ἐν τῶν ἀκολουθῶν: ἄδεια δικηγορίας παρὰ πρωτοδικεῖω, πτυχίον εἰρηνοδίκου, πτυχίον συμβολαιογράφου ἐπὶ τῷ βαθμῷ "Ἀριστα ἢ Καλῶς, δικαστικὴ θέσις ἀνωτέρα τῆς τοῦ εἰρηνοδίκου, τέλος προτέρα δεκαετῆς ἐξάσκησης τῶν συμβολαιογραφικῶν ἔργων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παῦσιν, ἀφέθη μὲν καὶ αὕτη εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἐξηρτήθη ὅμως ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 20 τοῦ προμνησθέντος νόμου ἐκ τῶν ἐπομένων ὄρων: ἐὰν πρόκειται περὶ καταδίκης ἐγκληματικῆς ἢ ἐπανορθωτικῆς κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν ἀρθρῶν 21, 22, 24 τοῦ ποινικοῦ νόμου, περὶ δύο πειθαρχικῶν ἐντὸς τοῦ ἔτους τιμωριῶν, περὶ αὐτογνώμονος ἀπουσίας ἐπὶ ἓνα μῆνα, περὶ ἀποδεδειγμένης (ἀπὸ ἐκθέσεως τοῦ εἰσαγγελέως τῶν πρωτοδικῶν, ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν) ἀγικανότητος ἢ ἀμελείας ἢ ἀναξιοπρεπείας ἢ ἀτόπου διαγωγῆς, τέλος περὶ καταργήσεως τοῦ εἰδικοῦ συμβολαιογραφείου.

Ὁ ἀριθμὸς, ἡ καθέδρα καὶ ἡ εἰδικὴ περιφέρεια τοῦ συμβολαιογράφου, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 167 τοῦ περὶ αὐτῶν Ὄργανισμοῦ, 7 τοῦ ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1877 ΧΙΑ' νόμου καὶ 20 τοῦ ΧΞΓ' νόμου, ὁρίζονται, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ ἀρμοδίου πρωτοδικείου (στηριζομένην εἰς τὸ κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν δαπανηθὲν χαρτόσημον, εἰς τὸν πληθυσμὸν καὶ τὰς ἀποστάσεις) διὰ Β. διατάγματος. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὑπεραρίθμους, ὅσοι δὲν δύνανται νὰ ἀπομακρυνθῶσι τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὰς προ-

εκτεθείσας γενικὰς τῆς παύσεως περιπτώσεις, θέλουσιν οὗτοι διατηρηθῆ, κατὰ τὸ τελευταῖον τοῦ νόμου ἄρθρον, μέχρι τῆς ἀποβιώσεώς των. Ὡστε ἡ διὰ τοῦ Β. διατάγματος τῆς 5 Μαρτίου 1878 γενομένη σχετικὴ διαρρύθμισις τοῦ προκειμένου θέματος ἀνήκει οὐσιωδῶς εἰς τὸ μέλλον τοῦ ὁπωσδήποτε συμβολαιογραφικοῦ καθαρισμοῦ. Ἴδου πῶς ἔχει ἡ διαρρύθμισις αὕτη, κατὰ περιφέρειας πρωτοδικείων.

Πρωτοδικεῖα.		Πρωτοδικεῖα.	
α')	Ἀθηνῶν 29	ι)	Σπάρτης 11
β')	Σύρου 22	ια')	Πατρῶν 20
γ')	Χαλκίδος 11	ιβ')	Ἠλείας 8
δ')	Λαμίας 4	ιγ')	Μεσολογγίου 5
ε')	Παρνασσίδος 3	ιδ')	Λευκάδος 8
ς')	Ναυπλίου 20	ιε')	Ζακύνθου 15
ζ')	Τριπόλεως 14	ισ')	Κερκύρας 37
η')	Καλαμῶν 11	ις')	Κεφαλληνίας 28
θ')	Κυπαρισσίας 10		

Τοιοτοτρόπως τὰ καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν κανονικῶς ἀπαιτούμενα συμβολαιογραφεῖα ἐβρίσθησαν εἰς 256, ἐξ ὧν ἕκαστον ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ ἀντιστοιχεῖ πρὸς 6 $\frac{1}{2}$ χιλ. κατοίκων περίπου. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς συμβολαιογραφικὰς ἑδρας, τὸ πλεῖστον συμπίπτουσιν αὐταὶ πρὸς τὰς τῶν εἰρηνοδικείων καὶ τὰς τῶν πολυπληθεστέρων κέντρων.

P.

ΜΕΓΑΛΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Χωρὶς νὰ ἐλαττώσῃ τις τὴν ὑπόληψιν τῶν λοιπῶν τῆς Εὐρώπης Τραπεζῶν, φαίνεται ἐκ τοῦ συνόλου τῆς τραπε-

ζικῆς ἔλξεως τῶν κυκλοφορικῶν παντὸς εἶδους ἀξιών, ὅτι ἡ πρωτοπορεία ἀνήκει εἰς τέσσαρας ἰδίως Τραπεζας, τὴν Ἀγγλικήν, Γαλλικὴν, Γερμανικὴν καὶ Αὐστριακὴν. Ἐκ τῆς ἐπομένης ἀναπτύξεως τῶν κατὰ τὸ τέλος 1877 ἐργασιῶν αὐτῶν, δύναται νὰ κατασκευασθῇ γενικὴ τις ἔννοια περὶ τῶν καθόλου τραπεζικῶν τῆς Εὐρώπης φαινομένων.

Ἀγγλικὴ Τράπεζα. — Ἀπὸ 76,842,939 λιρ. στερλινῶν, εἰς ἃς συνεποσοῦτο, κατὰ τὸν ἀρχαῖον τύπον, ὁ ἰσολογισμὸς αὐτῆς τῆ 28 Δεκεμβρίου 1876, κατέπεσεν εἰς 70,856,614 τῆ 25 Δεκεμβρίου 1877. Ἐλάττωσις ἀξιοσημεῖωτος 6 ἑκατομ. λ. στ. ἀντιστοιχοῦσα πρὸς 150 ἑκατομ. φρ. Ἐὰν ἐξαίρεσωμεν τὰ πάντοτε σταθερὰ κεφάλαια, ἤτοι τὸ ἐταιρικὸν 14,553,000 λ. στ. καὶ τὸ πάγιον χρέος τῆς ἐπικρατείας 11,015,100, ἡ μεγαλειτέρα καθυστέρησις παρατηρεῖται ἐκ μὲν τῆς ἐπόψεως τοῦ παθητικοῦ, ἀ) εἰς τοὺς ἀνοικτοὺς λ]σμοὺς, οἵτινες ἀπὸ 22,875,676 λ. στ. τῆ 28 Δεκεμβρίου 1876 κατεβιβάσθησαν εἰς 20,183,387 τῆ 25 Δεκεμβρίου 1877, β) εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῶν τραπεζογραμματίων, τὰ ὁποῖα ἀπὸ 27,898,255 λ. στ. τῶ 1876 κατεβιβάσθησαν εἰς 26,797,985 τῶ 1877 καὶ γ) εἰς τὰς καταθέσεις τοῦ δημοσίου θησαυροῦ αἵτινες, μεταξὺ τῶν δύο χρονολογιῶν, ἀπὸ 8,173,488 λ. στ. κατέπεσαν εἰς 5,942 869. Ἐκ δὲ τῆς ἐπόψεως τοῦ ἐνεργητικοῦ, ὑπολογιζομένων τῆ 28 Δεκεμβρίου 1876 τοῦ μὲν μεταλλικοῦ ἀποταμιεύματος (χρυσὸς, ἄργυρος, νομίσματα) εἰς 28,365,434 λ. στ. τοῦ δὲ ἐμπορικοῦ χαρτοφυλακίου καὶ τῶν προκαταβολῶν εἰς 17,518,852, τῶν δὲ δημοσίων χρεωγράφων εἰς 19,943,553, κατέπεσε μὲν τὸ μεταλλικὸν εἰς 24,032,070 λ. στ. καὶ τὰ δημόσια χρεώγραφα εἰς 17,368,076, ἐπρεβιβάσθη δὲ τὸ ἐμπορικὸν χαρτοφυλάκιον μετὰ τῶν προκαταβολῶν εἰς 18,441,368 λ. στ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σχέσιν τοῦ μεταλλικοῦ πρὸς τὸ παθητικόν, τὸ ἐπὶ τῆ ὄψει ἀπαιτητὸν, ἀπὸ 48,04 τοῖς ο]ο τῆ 28 Δεκεμβρίου 1876 κατέβη τῆ 27 Δεκ. 1877 εἰς 45,15 τοῖς ο]ο. Ὁ δὲ τόκος

τῆς προεξοφλήσεως, μεταξὺ τῶν δύο χρονολογιῶν, ἀντιβιάσθη ἀπὸ 2 εἰς 4 τοῖς ο]ο.

Γαλλικὴ Τράπεζα. — Ἀπὸ 3,415,019,214 φρ. τῆ 28 Δεκεμβρίου 1876 ἀνέβη τὸ σύνολον τῶν ἐργασιῶν τῆς εἰς 3,472,364,740 τῆ 27 Δεκ. 1877. Ἴδου πῶς διαμοίραζεται ὁ τελευταῖος ἰσολογισμὸς μεταξὺ παθητικοῦ καὶ ἐνεργητικοῦ, παραλειπομένων τῶν χιλιάδων φρ. Ἐκ τῆς πρώτης ἐπόψεως, ἐταιρικὸν κεφάλαιον 182,5 ἑκατομ. φρ., τραπεζογραμματία εἰς κυκλοφορίαν 2,468,3 ἑκατομ. φρ. (ἀντὶ τῶν πρὸ ἑνὸς ἔτους 2,562,7), ἀνοικτοὶ λ]σμοὶ 686,5 ἑκατομ. φρ. (ἀντὶ 548,5). Ἐκ τῆς δευτέρας ἐπόψεως, μεταλλικὸν ἀποταμίευμα (χρυσὸς, ἄργυρος, νομίσματα) 2,065,4 ἑκατομ. φρ. (ἀντὶ 2,179,5), χρέος τῆς ἐπικρατείας 635,9 ἑκατομ. φρ. (ἀντὶ 588,1), ἐμπορικὸν χαρτοφυλάκιον καὶ προκαταβολαὶ 712,5 (ἀντὶ 596,3), κλπ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σχέσιν τοῦ μεταλλικοῦ ἀποταμιεύματος πρὸς τὸ παθητικόν, τὸ ἐπὶ τῆ ὄψει ἀπαιτητὸν, ἀπὸ 68,74 τοῖς ο]ο τῆ 28 Δεκ. 1876, κατέβη εἰς 65,46 τῆ 27 Δεκ. 1877. Ὁ δὲ τόκος τῆς προεξοφλήσεως μεταξὺ τῶν δύο τούτων χρονολογιῶν κατεβιβάσθη ἀπὸ 3 εἰς 2 τοῖς ο]ο.

Γερμανικὴ Τράπεζα. — Ἀπὸ 1,069,648,000 ρεῖξμάρκ, εἰς ἃ συνεποσοῦτο ὁ ἰσολογισμὸς αὐτῆς τῆ 30 Δεκεμβρίου 1876, κατεβιβάσθη εἰς 964,229,000 τῆ 22 Δεκ. 1877. Ἐκ τῆς ἐπόψεως τοῦ παθητικοῦ, ἐταιρικὸν κεφάλαιον 100 ἑκατομ. ρμ. κατ' ἀμφοτέρας τὰς χρονολογίας, τραπεζογραμματία εἰς κυκλοφορίαν 666,7 τῆ 22 Δεκ. 1877 (ἀντὶ 766,1 πρὸ ἑνὸς ἔτους) παρακαταθῆκαι ἐπὶ τῆ ὄψει 169,7 (ἀντὶ 141,1) καὶ ἐπὶ προθεσμίᾳ 15,0 (ἀντὶ 42,0). Ἐκ τῆς ἐπόψεως τοῦ ἐνεργητικοῦ, μεταλλικὸν ἀποταμίευμα 476,8 ἑκατομ. ρμ. τῆ 22 Δεκ. 1877 (ἀντὶ 500,5 πρὸ ἑνὸς ἔτους), ἐμπορικὸν χαρτοφυλάκιον 392,7 (ἀντὶ 446,4), προκαταβολαὶ ἐπὶ ἐνεχύρω 53,6 (ἀντὶ 60,5), γραμματία τοῦ δημοσίου θησαυροῦ 44,6 (ἀντὶ 45,5), γραμματία ἄλλων τραπεζῶν 5,7 (ἀντὶ 16,4) κλπ.

Αὐστριακὴ Τράπεζα.—Ὁ κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1877 ἰσολογισμὸς τῆς κλείεται διὰ 507,4 ἑκατομ. φλωρινίων ἀντὶ τῶν 537 τῆς 31 Δεκ. 1876. Ἐκ τῆς ἐπόψεως τοῦ παθητικοῦ, σταθερὸν ἑταιρικὸν κεφάλαιον 90 ἑκατομ. φλ., ἀποθεματικὸν 18,1 τῆ 31 Δεκ. 1877 (ἀντὶ 17,8 πρὸ ἐνὸς ἔτους), γραμμάτια εἰς κυκλοφορίαν 282,3 (ἀντὶ 295,9), ἀνοιχτοὶ λ]σμοὶ 0,1 (ἀντὶ 0,9), χρεωστικαὶ ὁμολογίαι 102,5 (ἀντὶ 99). Ἐκ δὲ τῆς ἐπόψεως τοῦ ἐνεργητικοῦ, μεταλλικὸν ἀποταμίευμα 437,5 τῆ 31 Δεκ. 1877 (ἀντὶ 436,6 πρὸ ἐνὸς ἔτους), χαρτοφυλάκιον 124,4 (ἀντὶ 146,7), ὑποθηκικὰ δάνεια 103,1 (ἀντὶ 100,5), προκαταβολαὶ 28,3 (ἀντὶ 29), δάνεια πρὸς τὸ κράτος 80,0 (ἰσάριθμα πρὸ ἐνὸς ἔτους) κλπ.

Ἐὰν ἀπὸ γενικῆς τινος ἐννοίας θεωρήσωμεν τὰ προεκτεθέντα κεφαλαιώδη τῆς Εὐρώπης τραπεζικὰ φαινόμενα, μαρτυροῦσι ταῦτα σπουδαίας, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, τάσεις εἰς ἐλάττωσιν. Μόνη ἡ Γαλλικὴ Τράπεζα παριστᾷ αὐξήσιν 57 $\frac{1}{3}$ ἑκατομ. φρ. ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἡ ἐλάττωσις ἔχει τι οὐσιωδῶς βαρὺ : 6 ἑκατομ. λ. στ. ἡ Ἀγγλική, 105,4 ἑκατομ. ρεϊξμάρκ ἡ Γερμανικὴ, καὶ 30 ἑκατομ. φλ. ἡ Αὐστριακὴ· τὸ ὅλον 400 σχεδὸν ἑκατομ. δραχμῶν.

Πόθεν ἡ καθυστέρησις αὕτη τῆς τραπεζικῆς οἰκονομίας ἐν τοῖς τελευταίοις ἰσολογισμοῖς ; Ἐὰν ἡ φωνὴ αὐτῶν ἔχη τι οἰκονομικόν, τὸ σύμπτωμα τῆς Γαλλικῆς Τραπεζῆς συνδέεται ἀφ' ἐνὸς πρὸς τὴν ὁσημέραι ἐπιτεινομένην προαγωγὴν τοῦ τόπου καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς τὴν ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν περιπλοκῶν μείζονα ἀπομάκρυνσιν αὐτοῦ. Ἐντύπωσιν προξενεῖ ἡ μεγάλη καθυστέρησις τῆς Γερμανικῆς Τραπεζῆς, μεθ' ὅλην τὴν στρατιωτικὴν προεδρείαν τὴν ὁποίαν ἐξησφάλισαν εἰς τὴν χώραν οἱ ἀγῶνες τῆς κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνεστώσης δεκαετηρίδος, καὶ τὸ βάρος ὃ περ ἐκ διαλειμμάτων ὑποδεικνύει ἡ σκοτεινὴ πολιτικὴ ἡτῆς.